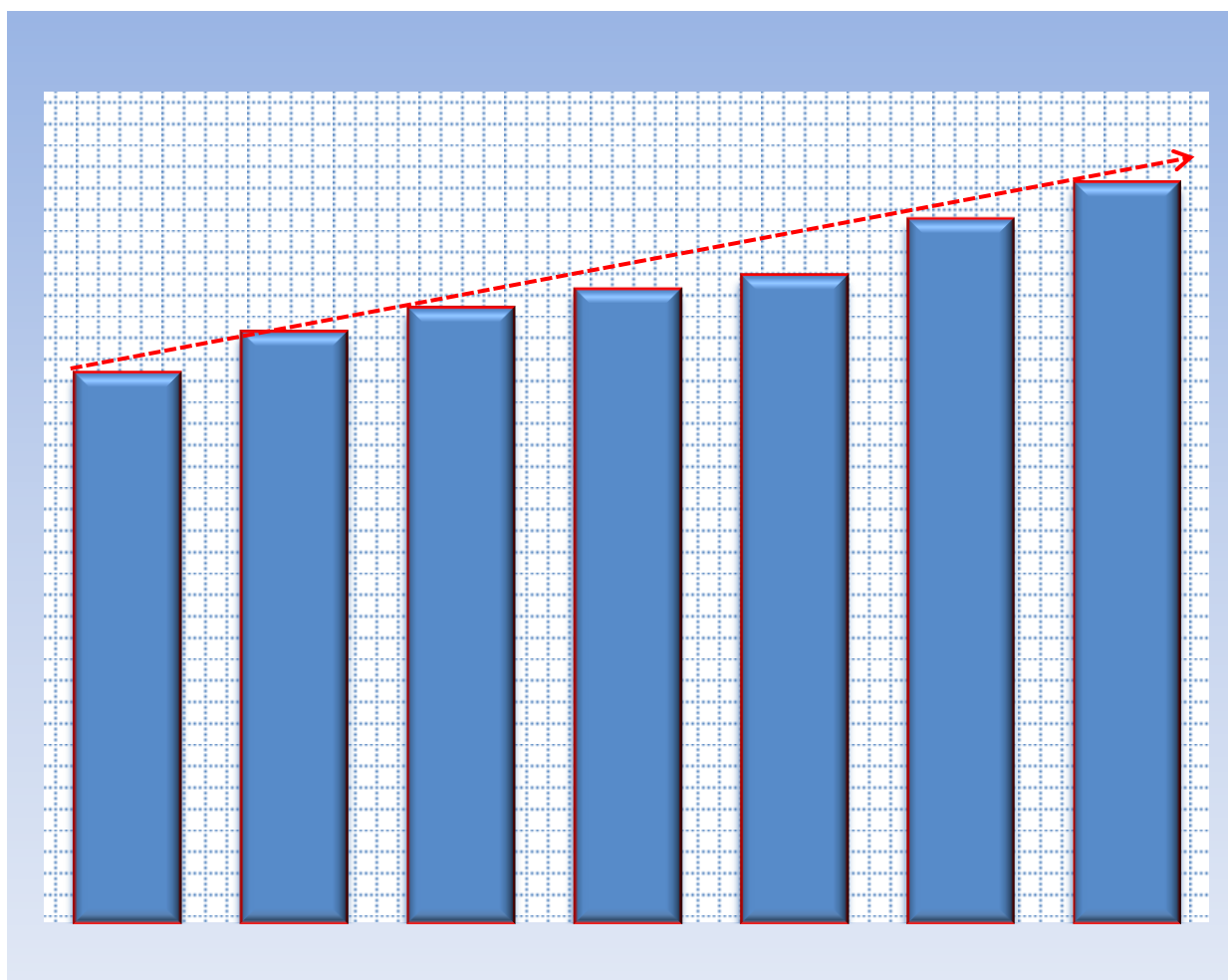

GRAD ZAGREB
Ured za demografiju

ANALIZA MAKROEKONOMSKIH I FINANCIJSKIH KRETANJA PODUZETNIKA GRADA ZAGREBA U 2017. GODINI

Zagreb, listopad 2018.

Sadržaj

UVOD.....	3
I. MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI RAZVOJA GRADA ZAGREBA U RAZDOBLJU 2011. - 2017.....	4
1. Makroekonomsko okruženje i odabrani ekonomski pokazatelji zagrebačkog gospodarstva	4
2. Dinamika i struktura kretanja BDP-a, BDP-a po stanovniku i bruto dodane vrijednosti...	7
3. Kretanja na tržištu rada Grada Zagreba u razdoblju 2011.-2017. godine	11
3.1. Zaposlenost	11
4.2. Nezaposlenost	16
4. Bruto investicije u dugotrajnu imovinu	19
5. Vanjsko-trgovinska razmjena	21
II. FINACIJSKI REZULTATI POSLOVANJA PODUZETNIKA GRADA ZAGREBA U RAZDOBLJU 2011.-2017.	24
1. Broj poduzetnika i zaposlenih	24
2. Ukupni prihodi, dobit i gubitak	26
3. Troškovi za osoblje i prosječne plaće.....	28
4. Investicije i drugi relevantni pokazatelji	30
5. Pokazatelji uspješnosti poslovanja	32
6. Rang lista prvih deset poduzetnika Grada Zagreba u 2017. godini	34
7. Financijski rezultati poduzetnika prema djelatnostima.....	35
8. Financijski rezultati poduzetnika prema veličini	37
ZAKLJUČAK	40
PRILOG	41

UVOD

Ova analiza daje uvid u kretanje makroekonomskih i financijskih pokazatelja poduzetnika na području Grada Zagreba u razdoblju 2011.-2017., uz sagledavanje ekonomske snage Zagreba u Hrvatskoj i ocjenu ukupnih ekonomskih trendova. Težište je financijskih pokazatelja na rezultatima u 2017. godini. Analiziraju se odabrani osnovni podaci i ekonomski pokazatelji na razini Grada Zagreba, njihovi trendovi kretanja u vremenu, struktura i ekonomska snaga Grada Zagreba odnosno njegovo značenje u Hrvatskoj.

U drugom dijelu ovog rada financijski rezultati poslovanja poduzetnika u promatranom razdoblju odnose se na poduzetnike obveznike poreza na dobit koji su obveznici predaje Financijskoj agenciji (FINA-i) godišnjih financijskih izvještaja za javnu objavu, što znači svih poduzetnika osim banaka, osiguravajućih društava, ostalih financijskih organizacija i uprave.

Cilj je dati prikaz kretanja gospodarskih i makroekonomskih indikatora i temeljem toga ocijeniti stanje i tendencije gospodarskog i ukupnog razvoja, odnose između pojedinih makroekonomskih parametara, te informirati o tome nositelje gradske politike i druge korisnike. Analiza također služi za sagledavanje kreditnog rejtinga Grada Zagreba, kao i u izradi gradskih strateških razvojnih dokumenata i projekata.

Prema podacima za 2017. proizlazi da je na području Grada Zagreba koncentrirano 19,5% ukupne hrvatske populacije i 33,2% aktivnih pravnih osoba Hrvatske. U Gradu Zagrebu se prema posljednjim raspoloživim podacima ostvaruje trećina nacionalnog bruto domaćeg proizvoda, a to potvrđuje dominantno značenje i utjecaj Grada Zagreba na ekonomsku snagu Republike Hrvatske.

Dva su osnovna izvora podataka za ovu analizu: za I. dio materijala to su podaci Državnog zavoda za statistiku i statistika Grada Zagreba, a za II. dio godišnji financijski izvještaji poduzetnika za svaku pojedinu godinu koje obrađuje FINA, u prvom polugodištu svake godine, za prethodnu godinu.

I. MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI RAZVOJA GRADA ZAGREBA U RAZDOBLJU 2011. - 2017.

Hrvatska, kao gospodarski otvorena zemlja s ekonomskim i političkim usmjerenjem prema EU, pod velikim je utjecajem ekonomskih kretanja u EU. Vidljivo je to, kako iz analize međunarodnih ekonomskih pokazatelja prema kojima se velik dio robne razmjene odvija upravo s Europskom unijom, tako i strukture stranih ulaganja u kojima prevladavaju europski ulagači.

U strukturi turista također prevladavaju državljani EU. Stoga je i interes Hrvatske za praćenje promjena u gospodarstvu EU velik, osobito kada je u pitanju oporavak potražnje od kojeg Hrvatska ima velike koristi u pogledu povećanja robnog izvoza i prometa u turizmu, a posredno i na ostatak gospodarstva jer je pristupanje Hrvatske EU olakšalo robnu razmjenu s ostalim državama članicama.

1. Makroekonomsko okruženje i odabrani ekonomski pokazatelji zagrebačkog gospodarstva

Nakon financijske krize započete i u Hrvatskoj 2008., zbog međunarodne ekonomske povezanosti, njeni efekti od 2009. preneseni su na realni sektor gospodarstva zemalja Europe i svijeta, uključujući i Hrvatsku.

Tablica 1. Osnovni gospodarski pokazatelji za EU 28 i RH 2011.-2017., realne stope rasta

Pokazatelji		2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
BDP	EU 28	1,8	-0,4	0,3	1,7	2,3	1,9	2,4
	Hrvatska	-0,3	-2,3	-0,5	-0,1	2,4	3,5	2,9
Inflacija (HICP)*	EU 28	3,1	2,6	1,5	0,5	0,0	0,3	1,7
	Hrvatska	2,2	3,4	2,3	0,2	-0,3	-0,6	1,3

Izvor: EUROSTAT, DZS, HNB

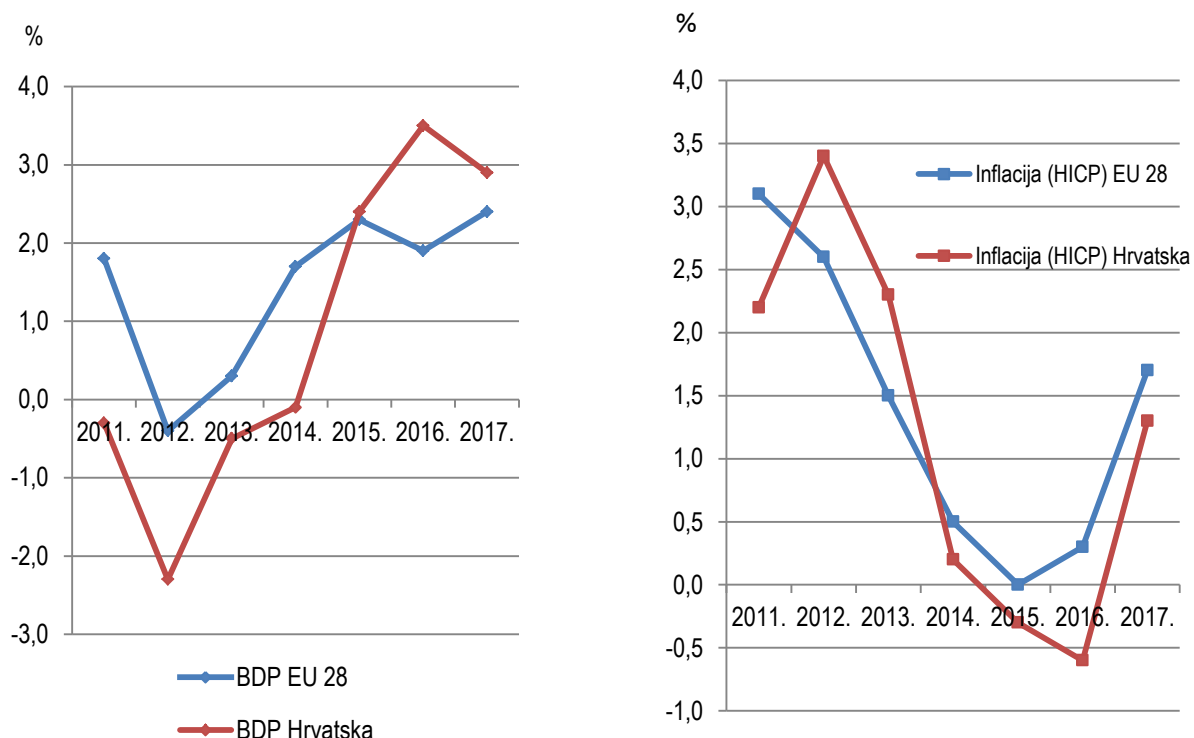
*HICP - harmonizirani indeks potrošačkih cijena

Indeks potrošačkih cijena najčešće se primjenjuje kao opća mjera inflacije u nacionalnim okvirima, dok je harmonizirani indeks potrošačkih cijena (HICP) usporediva mjera inflacije sa zemljama Europske unije.

Hrvatska nakon višegodišnjeg pada gospodarstva, 2015. napokon bilježi vrlo značajan rast BDP-a koji sada s pozitivnim predznakom iznosi između 2 i 3 posto.

Realni bruto domaći proizvod za RH u 2015. godini povećao se preko 2 % i tako doveo do promjene predznaka gospodarskih trendova koji su bili u neprekidnoj recesiji od 2009. godine.

Ovim pozitivnim trendovima rasta ukupne gospodarske aktivnosti pridonio je prvenstveno značajan rast vrijednosti izvoza roba i usluga, ali i blagi oporavak domaće potražnje odnosno osobne potrošnje kao i investicija u fiksni kapital.

Slika 1. Realne stope rasta BDP-a u ekonomskom okruženju u razdoblju 2011.-2017. godine

Pozitivni trendovi rasta industrijske proizvodnje nastavljani su i u 2015. godini. Također su ostvareni i trendovi rasta u području turizma, trgovine na malo, vanjskotrgovinskog prometa, dok je oporavak građevinske aktivnosti još uvijek izostao odnosno smanjen je za 0,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 2. Osnovni ekonomski indikatori Grada Zagreba 2012.-2017., stope rasta/pada, udio u RH

Pokazatelji	2012.	Udio u RH/G Z	2013.	Udio u RH/G Z	2014.	Udio u RH/G Z	2015.	Udio u RH/G Z	2016.	Udio u RH/GZ	2017.	Udio u RH/G Z
Stanovništvo, procjena sredinom godine	793.057	18,6	795.505	18,8	798.424	18,8	799.565	19,0	802.338	19,2	802.762	19,5
Aktivno stanovništvo	440.759	25,6	437.524	25,5	432.210	25,4	431.372	26,1	437.650	26,8	441.381	27,5
BDP tekuće cijene (mil. HRK)	110.320	33,4	109.236	33,1	109.098	33,3	113.199	33,4
BDP tekuće cijene (mil. EUR)	14.675	33,4	14.423	33,1	14.299	33,3	14.876	33,4
BDP po stanovniku, EUR	18.506	179,7	18.132	177,3	17.908	176,4	18.579	175,5
BDP,realne stope rasta %(RH/ GZ)	-2,3	-2,2	-1,9	-0,6	-0,1	-0,5	3,7	2,3
Ukupan broj zaposlenih, stanje 31. ožujka	0,4	28,8	-2,1	29	-1,7	29	1,5	29,3	3,0	29,6	2,8	29,9
Broj registrirane nezaposlenosti % god. promjene	1,2	12,3	12,4	12,8	2,5	12,8	-14,0	13,0	-13,2	13,0	-22,7	13,1
Stopa registrirane nezaposlenosti ø god. (GZ i RH)	9,5	19,7	10,8	21,5	11,2	22,2	9,6	19,3	8,2	16,9	6,4	13,9
Bruto investicije u dugotrajnu imovinu, nominalno	-3,8	58,7	8,2	62,1	-5	57,2	-5,8	54	-1	51,1		
Izvoz – robni,% god. promjena, u HRK	11,9	36,6	4,1	38	2,6	35,8	2,8	33,2	5,3	33,0	8,6	31,8
Uvoz – robni,% god. promjena, u HRK	3	59,6	0,7	58,6	-4,1	53,8	3,9	51,9	1,5	49,9	8,1	49,1
Neto plaće ø mjesečno, HRK	6.366	116,4	6.437	116,9	6.451	116,7	6.626	117,3	6.740	118,3	6.962	116,3
Dolasci turista,% god. promjena	5,0	6,5	14,2	7,0	11,4	7,4	11,4	7,5	6,9	7,4	16,0	7,4
Promet u trgovini na malo, realne stope u %	-2,5	-4,2	0,1	-0,6	-2,5	0,4	-	2,4	4,0	4,4		4,4
Broj aktivnih pravnih osoba,% god. promjena	8,1	33,4	11,2	33,3	9,9	33,3	8,3	33,3	-26,1	33,2		
Indeks potrošačkih cijena–inflacija,% god. promjena		3,4		2,2		-0,2		-0,5		-1,1		1,1

Izvor: Priopćenja DZS, HGK, HNB - Makroekonomska kretanja i prognoze, srpanj, 2018.

Kako kretanje realne stope rasta BDP-a na razini Hrvatske u 2014. i 2015. pokazuje pozitivna kretanja, to upućuje na očekivanja da će statistički podaci i za Grad Zagreb (koji još nisu objavljeni na razini županija) također potvrditi pozitivna kretanja stope rasta, što je jedan od indikatora izlaska gospodarstva iz višegodišnje krize. Najnovije prognoze ekonomskih kretanja za 2016. i 2017. upućuju na ubrzanje rasta

gospodarstva Hrvatske. Procjena stope rasta realnog BDP-a za 2016. iznosi 3,0 dok je procjena za 2017. oko 3,4%. Stoga se ocjenjuje da će ova stopa rasta za Grad Zagreb za 2016. iznositi 3,4%. Za hrvatsko je gospodarstvo i dalje od izuzetne važnosti tržište Europske unije na koju se odnosi oko 2/3 ukupnog robnog izvoza, posebno naših glavnih trgovinskih partnera: Italije, Njemačke i Slovenije.

U nastavku detaljnije se izlaže dinamika kretanja i strukturna analiza osnovnih makroekonomskih indikatora razvoja Grada Zagreba s naglaskom na posljednjoj poslovnoj godini te usporedba s kretanjem istih pokazatelja na razini Hrvatske.

2. Dinamika i struktura kretanja BDP-a, BDP-a po stanovniku i bruto dodane vrijednosti

Grad Zagreb najjače je gospodarsko središte Hrvatske u kojem se ostvaruje trećina nacionalnog BDP-a, pri čemu se udio BDP-a Grada Zagreba povećao od 31,9% u 2008. na 33,4% prema posljednjim raspoloživim podacima.

Grad Zagreb je prema posljednjim raspoloživim konačnim podacima za 2015. ostvario ukupan bruto domaći proizvod (BDP), kao glavni indikator razvijenosti i veličine gospodarstva, u iznosu od 113.199 mil. HRK (14.876 mil. EUR), što je nominalno bilo za 3,7% veće prema prethodnoj godini i činilo trećinu BDP-a Hrvatske.

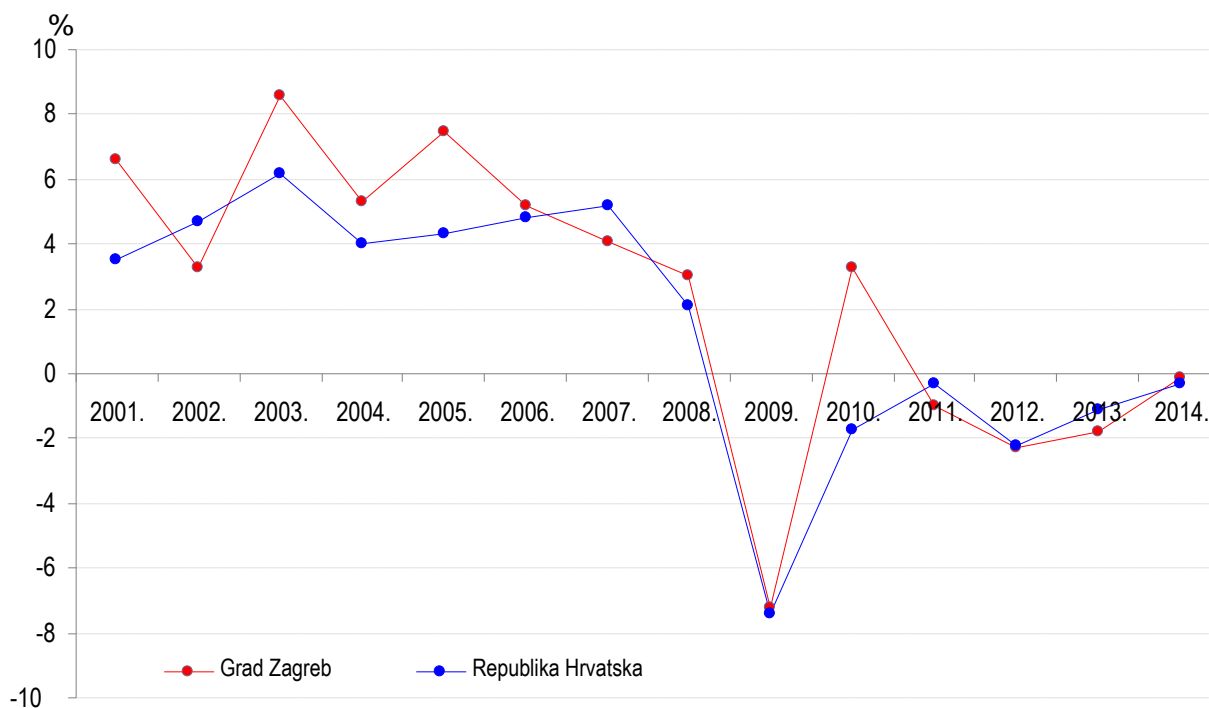
Tablica 3. Bruto domaći proizvod, Republika Hrvatska i Grad Zagreb, 2015. godina

Republika Hrvatska /Grad Zagreb	BDP		Udio Zagreba u RH (%)	BDP po stanovniku		Indeks RH=100
	mil. HRK	mil. EUR		HRK	EUR	
Republika Hrvatska	338.975	44.546	100	80.555	10.586	100,0
Grad Zagreb	113.199	14.876	33,4	141.379	18.579	175,5

Izvor: Bruto domaći proizvod za RH, NKPS - 2. razina i županije u 2015., Priopćenje br. 12.1.3., 2018.

Iz tablice je razvidno da je BDP Grada Zagreba iznosio oko 113 milijardi kuna u tekućim cijenama 2015., uz BDP po stanovniku od 18.579 €, to je bilo nominalno 75,5 % iznad državnog prosjeka (10. 586 €). Odnos BDP po stanovniku u glavnim gradovima prema nacionalnom prosjeku u zemljama Europske unije također se kreće u rasponu 1,5-2 puta (Zagreb/RH 1,75) u korist glavnih gradova. Hrvatski BDP po stanovniku za 2015. godinu bio je na razini od oko 64% prosjeka 28 država članica EU. Ostvareni BDP pripadajuće regije kontinentalne Hrvatske u istoj godini činio je

ukupno 68,0% ostvarenog na državnoj razini, pri čemu se dakle na području Grada Zagreba ostvarenje gotovo polovica regionalnog BDP-a (49,5%). Do tada je prosječni BDP po stanovniku na razini kontinentalne Hrvatske bio je nešto iznad nacionalnog prosjeka (10.792 €).

Slika 2. Kretanje godišnje stope rasta BDP u razdoblju 2001.-2014., realne stope, usporedba Grada Zagreba i Republike Hrvatske

O sektorskoj strukturi gospodarstva najbolje govore podaci o strukturi bruto dodane vrijednosti koja se relativno sporo mijenja, premda se u Hrvatskoj posljednjih desetak godina najveće promjene odvijaju u pravcu smanjenja udjela primarnog i sekundarnog sektora, a rasta sektora usluga.

Prema podacima za 2015. u Gradu Zagrebu na prvom je mjestu u strukturi stvaranja bruto dodane vrijednosti, djelatnost trgovine s udjelom od 22,2%, zatim javna uprava, obrazovanje, zdravstvo i socijalna skrb i druge djelatnosti sa 14,6%. Udio industrije čini svega 10,8%. U Hrvatskoj je udio industrije veći i iznosi 14,9%, s tendencijom određenog porasta posljednjih godina. U strukturi BDV gospodarskih djelatnosti na razini Hrvatske, Zagreb ima natprosječan udio u djelatnostima: informacija i komunikacija (68,1%), u financijskom sektoru (62,7%), zatim u stručnim,

znanstvenim, tehničkim, administrativnim i sličnim (54,8%), kao i u ostalim uslužnim djelatnostima.

Tablica 4. Struktura bruto dodane vrijednosti Grada Zagreba po djelatnostima NKD-a, 2015.
godine mil. kuna, bazične cijene

NKD 2007	Republika Hrvatska		Grad Zagreb		Udio Grada Zagreba u RH
	vrijednost	struktura (%)	vrijednost	struktura (%)	
A-Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	11.944	4,2	243	0,3	2,0
B,C,D,E- Prerađivačka ind., rudarstvo, vađenje i ostale industrije	60.423	21,1	14.781	15,4	24,5
- od toga C- Prerađivačka industrija	42.699	14,9	10.323	10,8	24,2
F- Građevinarstvo	15.310	5,3	2.902	3,0	19,0
G,H,I Trgovina na vel. i malo, prijevoz, skladištenje, pripr.i usluž. hrane	63.184	22,1	21.283	22,2	33,7
J-Informacije i komunikacije	12.740	4,4	8.671	9,1	68,1
K-Financijske djelatnosti i osiguranja	18.219	6,4	11.423	11,9	62,7
L-Poslovanje nekretninama	29.087	10,2	5.805	6,1	20,0
M,N-Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	23.720	8,3	12.998	13,6	54,8
O,P,Q- Javna uprava i obrana, obrazovanje, zdravstvo i socijalne skrbi	42.856	15,0	13.924	14,6	32,5
R,S,T,U Ostale uslužne djelatnosti	8.999	3,1	3.639	3,8	40,4
Bruto dodana vrijednost	286.484	100,0	95.670	100,0	33,4

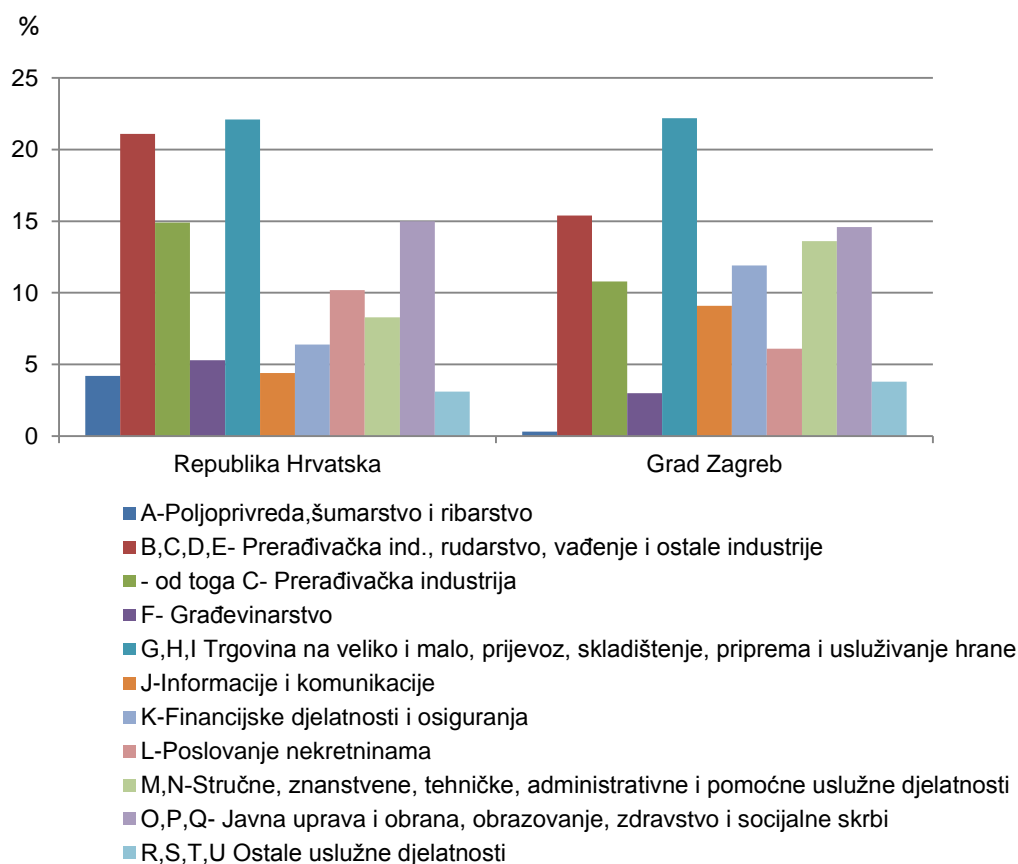
Izvor: Priopćenje DZS, 12.1.3., 2018.

Glede realne stope rasta industrijske proizvodnje treba reći da se po županijama pa tako i za Grad Zagreb (od 2009. g.) ne raspolaže statističkim podacima o realnom kretanju industrijske proizvodnje prema jedinstvenoj metodologiji EUROSTAT-a, budući da statistika to ne prati na županijskoj i nižim razinama.

Unatoč ne baš blistavim kretanjima indikator BDP-a po stanovniku na razini države, Grad Zagreb je i dalje predvodnik u skupini županija koje su iznad nacionalnog prosjeka. U skupini županija s iznad prosječnim BDP/stanovniku još su: Istarska, Primorsko-goranska županija i Dubrovačko-neretvanska županija, dok su sve ostale bile niže od nacionalnog prosjeka, a od regija je to Kontinentalna Hrvatska.

Zagreb je, gledajući u Hrvatskoj, mjereno prema strukturi BDV-a i dalje prvenstveno trgovačko središte, prijevoza i usluga pripremanja hrane, a slijede iznadprosječan

udjel ostvarivanja dodane vrijednosti u djelatnostima stručnih, znanstvenih i drugih uslužnih te financijama i osiguranju i poslovanju nekretninama.

Slika 3. Struktura bruto dodane vrijednosti Grada Zagreba po djelatnostima NKD-a, 2015. godine

Prema ostvarenom BDP/stanovniku iznad prosjeka su bile svega tri županije: Grad Zagreb, sa oko 75 % iznad prosjeka Hrvatske te Istarska i Primorsko-goranska županija sa oko 20 % iznad prosjeka.

3. Kretanja na tržištu rada Grada Zagreba u razdoblju 2011.-2017. godine

3.1. Zaposlenost

Uvidom u strukturu gospodarstva Grada Zagreba iz razdoblja prije 1990. godine mjereno indikatorom zaposlenosti, potvrđuje se da je najviše zaposlenih u Zagrebu bilo u industriji (107.710 ili 29,8%, prema podacima iz 1989.), dok je prema podacima za 2016. u industriji sa srodnim djelatnostima radilo 50.900 zaposlenih¹ što je blagi porast u odnosu na prethodnu 2015. godinu. Bez obzira na blagi porast u posljednje dvije godine, zaposlenost u zagrebačkoj industriji u posljednjih 26 godina više je nego prepolovljena, a dolazi do njenog restrukturiranja, pojave novih proizvoda i prelaska radne snage u druge djelatnosti.

Ukupno gledano, u strukturi zaposlenosti tijekom 2017. godine, a u odnosu na 2016. ostvarene su pozitivne promjene na tržištu rada, tj. došlo je do blagog povećanja zaposlenosti (+2,8%), značajnijeg smanjenja nezaposlenosti (-21,2%) te slijedom toga i do smanjena stope nezaposlenosti s 8,2 na 6,4%.

Tablica 5. Kretanje ukupno zaposlenih u Gradu Zagrebu 2011.-2017. godine

- stanje 31.ožujka

Godine	Ukupno zaposleni	Zaposleni u pravnim osobama	Zaposleni u obrtu i slobodnim profesijama	Zaposleni osiguranici poljoprivrednici
2011.	397.365	359.430	37.348	587
2012.	398.890	362.889	35.426	575
2013.	390.469	356.065	33.864	540
2014.	383.967	351.919	31.521	527
2015.	389.888	359.288	30.082	518
2016.	401.639	371.631	29.502	506
2017.	412.992	383.469	29.008	515

Izvor: DZS, Zaposlenost – pregled po županijama 2011.-2017. Statistika u nizu, HZZZ, Statistika

U razdoblju od 2011.-2017. ukupan broj zaposlenih u Gradu Zagrebu porastao je za 3,9%, no treba uzeti u obzir činjenicu da je broj zaposlenih od 2012. godine u opadanju sve do 2015., kada ponovno počinje rasti.

¹Od ukupnog broja zaposlenih u „industriji skupine BCDE“ tj. u rudarstvu i vađenju (B) zaposleno je 992, u prerađivačkoj industriji (C) 42.966, u opskrbi električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (D) 3.276, a u opskrbi vodom; uklanjanju otpadnih voda, gospodarenju otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (E) 3.666 zaposlenika.

Na području Grada Zagreba godine 2011. u pravnim osobama bilo je 359.430 zaposlenih, a 2017. godine 383.469 osoba, odnosno oko 24 tisuće zaposlenih više. Riječ je znatnom porastu, na što u mnogome utječu promjene statističke metodologije. Naime prema ranijoj statističkoj metodologiji Državnog zavoda za statistiku uzorak je obuhvaćao oko 70% subjekata, dok se novi podaci baziraju na JOPPD obrascima i obuhvaćaju praktički sve zaposlene u pravnim osobama na određenom prostoru, pa je pitanje koliko je taj rast realan.

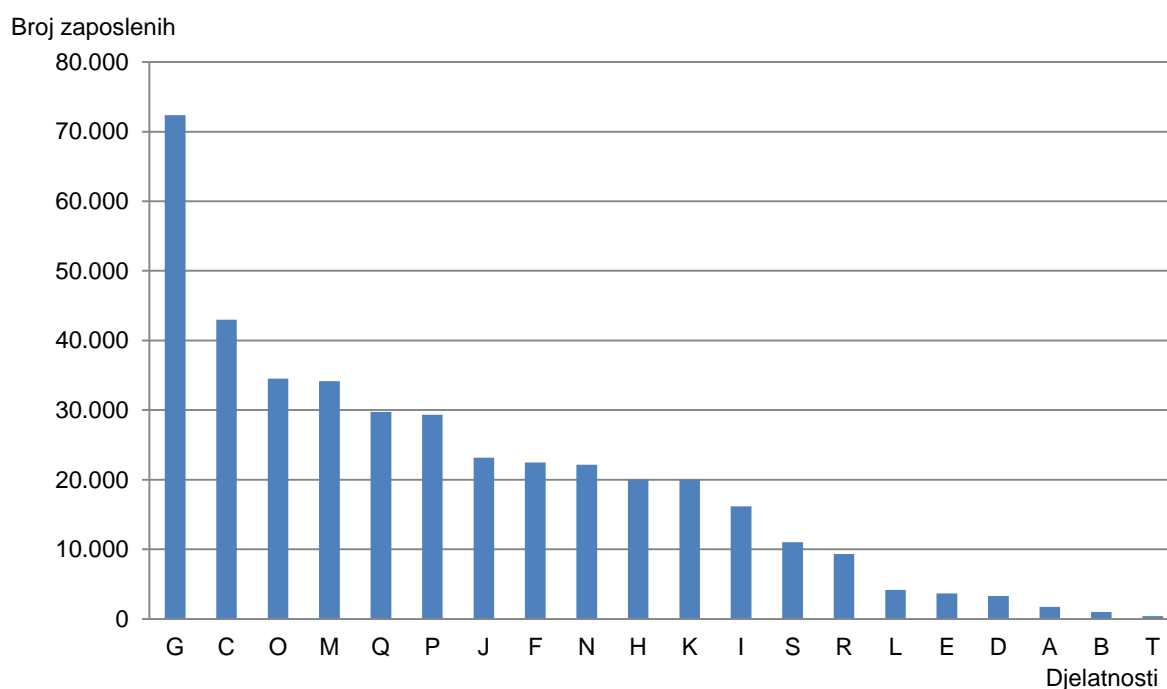
Tablica 6. Zaposleni po djelatnostima u Gradu Zagrebu 2011.-2017. godine, stanje, 31.ožujka

Djelatnosti (NKD)	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Ukupno*	397.365	398.890	390.469	383.967	389.888	401.639	412.992
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1.701	1.734	1.746	1.786	1.719	1.723	1.782
B - Rudarstvo i vađenje	1.642	1.229	1.365	1.433	1.163	992	874
C - Prerađivačka industrija	47.003	46.652	44.403	41.393	41.081	42.966	44.037
D - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	3.633	3.650	3.366	3.390	3.411	3.276	3.427
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	4.011	3.980	3.890	3.734	3.459	3.666	3.984
F - Građevinarstvo	27.334	25.146	23.878	23.718	21.670	22.486	22.919
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	74.572	73.570	70.193	71.338	69.636	72.378	74.028
H - Prijevoz i skladištenje	20.689	21.533	21.070	19.451	19.358	20.038	20.761
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	14.264	14.428	14.488	14.786	14.764	16.174	17.937
J - Informacije i komunikacije	21.656	21.779	21.346	22.368	22.174	23.161	23.320
K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	19.680	20.247	20.340	19.422	20.040	19.966	20.261
L - Poslovanje nekretninama	2.917	2.829	3.996	4.075	3.501	4.155	4.495
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	32.302	32.744	31.482	32.326	34.044	34.162	35.723
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	15.718	16.803	16.965	17.576	20.822	22.151	23.950
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	34.186	34.911	34.822	33.872	33.924	34.507	34.429
P - Obrazovanje	27.714	27.987	28.315	27.717	28.769	29.329	28.914
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	28.441	29.408	28.588	27.460	29.668	29.759	31.161
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	9.107	9.295	9.433	8.795	9.522	9.323	9.677
S - Ostale uslužne djelatnosti	9.911	10.167	10.048	8.665	10.614	11.014	10.990
T - Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i pružaju različite usluge za vlastite potrebe	853	772	712	644	524	396	309
U - Nerazvrstani prema djelatnostima	31	26	23	18	25	17	14

Izvor: Zaposlenost i nezaposlenost 2011.-2017., Godišnja priopćenja, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj grada, Odjel za statistiku

Proširenje na puni obuhvat, dakle zbog metodoloških promjena, rezultiralo je smanjenjem prosječnih plaća te povećanjem broja zaposlenih. Od ukupnog broja zaposlenih u pravnim osobama na razini RH, udio Grada Zagreba 2017. godine bio je minimalno veći (32,5%) nego u 2016. godini.

U strukturi zaposlenosti Grada Zagreba udio zaposlenih najveći je u trgovini i čini oko 18%, slijedi prerađivačka industrija sa 10,7%, stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti sa 8,6%, javna uprav, obrani i socijalno osiguranje sa 8,3%, zdravstvo i socijalna skrb sa 7,5 %. Ostale djelatnosti po broju zaposlenih čine manji udio.

G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala, **C** - Prerađivačka industrija, **O** - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje, **M** - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, **Q** - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, **P** - Obrazovanje, **F** - Građevinarstvo, **J** - Informacije i komunikacije, **H** - Prijevoz i skladištenje, **K** - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, **N** - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, **I** - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, **S** - Ostale uslužne djelatnosti, **R** - Umjetnost, zabava i rekreacija, **L** - Poslovanje nekretninama, **E** - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, **D** - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, **A** - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, **B** - Rudarstvo i vađenje, **T** - Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i pružaju različite usluge za vlastite potrebe

Slika 4. Zaposleni po djelatnostima u Gradu Zagrebu 2017. godine

Usporedimo li podatke o zaposlenima 2017. godine s prethodnom 2016., broj zaposlenih najviše je porastao u trgovini, prerađivačkoj industriji i zdravstvu, što je zanimljivo, unatoč iseljavanju mlađe zaposlene radne snage upravo iz tih djelatnosti.

Promatrajući strukturu zaposlenog stanovništva po sektorima djelatnosti, u novijem razdoblju 2011.-2017., vidljiv je nastavak već započetih tendencija sve veće tercijarizacije gospodarstva.

Analiza zaposlenih prema sektorima djelatnosti u 2017. godini pokazuje da najveći udio ima kvartarni sektor, zatim slijedi tercijarni, pa sekundarni, a najmanje primarni.

Paralelno s restrukturiranjem gospodarskih djelatnosti, mijenja se i struktura aktivnog stanovništva po djelatnostima odnosno sektorima djelatnosti. Radna snaga seli iz djelatnosti u djelatnost, u skladu s kretanjima na tržištu rada. Prikazane promjene u strukturi zaposlenih po djelatnostima odvijale su se usporedno s društveno-gospodarskim promjenama u promatranom razdoblju.

U velikim gradovima svijeta, u pravilu je veća zaposlenost u tercijarnom i ukupnom uslužnom sektoru. Međutim, za gospodarski i opće društveni razvoj nije dobro smanjivanje udjela zaposlenih u sekundarnom sektoru odnosno industriji i građevinarstvu kao temeljnim nositeljima gospodarskog razvoja.

Tablica 7. Zaposlenost Grada Zagreba i RH u pravnim osobama, obrtima i slobodnim profesijama 2011.-2017. godine stanje 31. ožujka

Godine	Ukupno u pravnim osobama		Udio Grada Zagreba u Republici Hrvatskoj	U obrtu i slobodnim zanimanjima		Udio Grada Zagreba u Republici Hrvatskoj
	Republika Hrvatska	Grad Zagreb		Republika Hrvatska	Grad Zagreb	
2011.	1.133.855	359.430	31,7	214.022	37.348	17,5
2012.	1.128.769	362.889	32,1	205.072	35.426	17,3
2013.	1.122.885	356.065	31,7	198.415	33.864	17,1
2014.	1.109.461	351.919	31,7	189.878	31.521	16,6
2015.	1.127.051	359.288	31,9	184.328	30.082	16,3
2016.	1.151.061	371.631	32,3	183.776	29.502	16,1
2017.	1.181.418	383.469	32,4	181.777	29.008	16,0

Izvor: Priopćenja DZS od 2011. - 2017. godine

Na području Republike Hrvatske u razdoblju od 2011.-2017. broj zaposlenih u pravnim osobama povećao se za 4,2%, a u obrtu i slobodnim zanimanjima smanjio se za visokih 15,1%. Usporedno s tim, udio Grada Zagreba u Republici Hrvatskoj u ukupnom broju zaposlenih u pravnim osobama povećao se za 0,7%, dok se udio zaposlenih u obrtima smanjio za 1,5%.

Navedeni trendovi restrukturiranja zaposlenosti u Zagrebu, na štetu proizvodnje, očekivani su kao odraz procesa privatizacije, djelomične dislokacije u gradsku okolicu, nedostatka strategije gospodarskog razvoja, te spontanog dolaska stranih trgovačkih trgovaca na veliko i malo, banaka i osiguravajućih kuća, koji posebno nakon priključenja Hrvatske EU vide svoju poslovnu priliku za proširenjem tržišta na ovim prostorima.

Tablica 8. Struktura zaposlenih u obrtu i slobodnim profesijama Grada Zagreba 2011.-2017. godine

Djelatnosti	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4
B - Rudarstvo i vađenje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C - Prerađivačka industrija	15,5	15,5	14,9	14,2	13,9	13,6	13,2
D - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
F - Građevinarstvo	8,6	8,1	7,5	7,2	6,7	6,8	6,8
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	14,4	13,8	13,2	13,0	12,6	12,3	11,7
H - Prijevoz i skladištenje	5,3	5,5	6,1	6,6	6,9	7,0	7,2
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	14,3	14,1	13,8	13,0	12,6	12,3	12,0
J - Informacije i komunikacije	1,2	1,2	1,3	1,3	1,4	1,5	1,8
K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4
L - Poslovanje nekretninama	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	12,4	13,0	13,6	14,1	14,6	14,8	15,3
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2,1	2,0	2,1	2,1	2,5	2,7	2,7
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1,4	1,5	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5
P - Obrazovanje	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	7,2	7,4	7,5	7,6	7,8	8,0	8,2
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	4,0	4,0	4,2	4,7	4,7	4,5	4,6
S - Ostale uslužne djelatnosti	10,2	10,4	10,7	11,1	11,5	11,9	12,1
T - Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i pružaju različite usluge za vlastite potrebe	2,3	2,2	2,1	2,0	1,7	1,3	1,1
U - Nerazvrstani prema djelatnostima	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0

Izvor: Priopćenja: Zaposlenost i plaće od 2011. do 2017., Državni zavod za statistiku

U obrtu i slobodnim zanimanjima u Gradu Zagrebu 2017. godine bilo je zaposleno 29.008 osoba što je 7,0% od ukupne zaposlenosti. Udio zaposlenih u obrtu i slobodnim zanimanjima Grada Zagreba u Republici Hrvatskoj za 2017. godinu iznosio je 16,0%.

U posljednjih 6 godina (2011.-2017.) broj zaposlenih u obrtu i slobodnim profesijama Grada Zagreba smanjen je za 28,9% ili za 8.376 osoba. U strukturi zaposlenih u obrtu 2017. godine najviše je bilo zaposlenih u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (15,3%), slijedi prerađivačka industrija (13,2%), zatim ostale uslužne djelatnosti (12,1%) te djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (12,0%).

4.2. Nezaposlenost

U Gradu Zagrebu je 2011. godine bilo prosječno 39.656 nezaposlenih osoba, a godine 2017. registrirano ih je 25.362. Nezaposlenost u Republici Hrvatskoj, pa tako i u Gradu Zagrebu, raste sve do 2014. godine, kada dolazi do smanjenja broja nezaposlenih. Ukupno gledano, u Gradu Zagrebu nezaposlenost je rasla od 2008. do 2014. godine i to za 65,3% odnosno 17.373 osoba, a u RH za 38,6% ili 91.445 osoba. Od 2014. godine nezaposlenost u Gradu Zagrebu počinje padati da bi 2017. broj nezaposlenih bio 25.362 što je smanjenje u odnosu na 2014. godinu za 18.595 osoba ili 42,3%. Na razini Republike Hrvatske nezaposlenost je također smanjena u odnosu na negativni niz prethodnih godina i to za 40,9% od 2014. godine.

Tablica 9. Kretanje nezaposlenosti u Gradu Zagrebu i RH 2011.-2017. godine

Godine	Grad Zagreb	Republika Hrvatska	Udio Grada Zagreba u Republici Hrvatskoj	-godišnji prosjek
				Stopa registrirane nezaposlenosti (%)
2011.	39.656	305.333	13,0	9,4
2012.	41.994	324.324	12,9	9,5
2013.	45.916	345.112	13,3	10,8
2014.	43.957	328.187	13,4	11,2
2015.	39.206	285.906	13,7	9,6
2016.	32.810	241.860	13,6	8,2
2017.	25.362	193.967	13,1	6,4

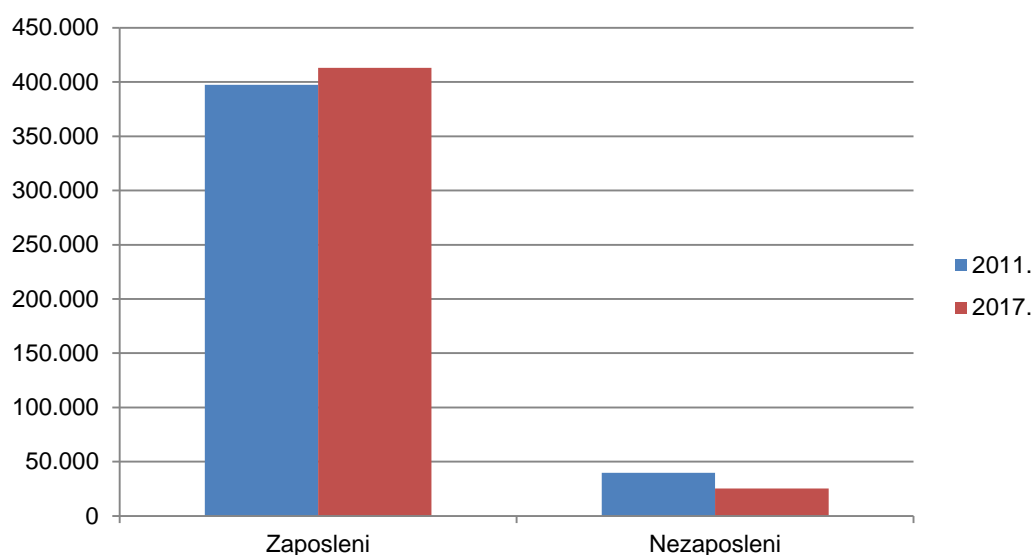
Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje Statistika 2018., DZS, Stopa registrirane nezaposlenosti 2018.

Pod utjecajem povećanja broja nezaposlenih te istodobnoga smanjenja broja zaposlenih osoba u Republici Hrvatskoj, smanjena je prosječna godišnja stopa

registrirane nezaposlenosti od 22,2% u 2014. na 13,9% u 2017. godini, a u Gradu Zagrebu sa 11,2% na 6,4%.

Prema podacima DZS-a stopa registrirane nezaposlenosti za 2017. godinu na državnoj razini iznosila je 13,9%, pri čemu je u devet županija bila niža, a u dvanaest viša od prosječne državne razine.

Značajne su razlike u stopi nezaposlenosti u RH po pojedinim županijama. Najniže stope nezaposlenosti zabilježene su u Istarskoj županiji (6,2%), Gradu Zagrebu (6,4%) i Varaždinskoj (6,9%), a nižu stopu od prosječne državne imale su i ove županije: Međimurska (9,7%), Primorsko-goranska (9,9%), Krapinsko-zagorska (10,5%), Zagrebačka (11,3%), Koprivničko-križevačka (13,0%), Zadarska (13,3%), i Dubrovačko-neretvanska (13,5%).

Slika 5. Broj zaposlenih i nezaposlenih u Gradu Zagrebu 2011. i 2017. godine

Istodobno, najviše su stope nezaposlenosti na području Sisačko-moslavačke županije (29,0%), Virovitičko-podravske (28,8%) te Vukovarsko-srijemske županije (25,1%).

U usporedbi s 2016. godinom, stopa nezaposlenosti u Gradu Zagrebu smanjena je za 1,4 postotna boda. Također, stopa nezaposlenosti smanjena je u svim županijama i to najviše u Bjelovarsko-bilogorskoj za 4,8 postotna boda, Brodsko-posavskoj za 4,7 te u Sisačko-moslavačkoj i Vukovarsko-srijemskoj za 4,6 postotnih bodova.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u Gradu Zagrebu u 2017. godini nezaposlenih u dobi od 15 do 29 godina bilo je 21,9%, od 30 do 44 godina 30,3% te od 45 do 60 i više godina 47,8%. Ovakva struktura nezaposlenih jako je nepovoljna s obzirom da je najveći udio nezaposlenih u starijim dobnim skupinama. Zabrinjavajuća je činjenica da je broj nezaposlenih u starijim dobnim skupinama u konstantnom porastu (2011. 40,3%). Uz visoki postotak nezaposlenih u starijim dobnim skupinama, tu je i gotovo četvrtina mladih nezaposlenih (sve više obrazovanih) osoba koje su tek na putu ka zapošljavanju.

Prema razini obrazovanja među nezaposlenima u 2017. smanjio se prosječni broj nezaposlenih svih obrazovnih skupina. Apsolutno i relativno najviše je onih sa završenom srednjom školom (52,3% od ukupno nezaposlenih). Nezaposleni s višom stručnom spremom u Zagrebu čine 9,3%, dok nezaposlenih sa visokom stručnom spremom ima 17,8%. Analiza prema spolu pokazuje da u strukturi nezaposlenih žene čine veći udio (2017. 54,6% žena) što je ujedno i najveći udio od posljednjeg Popisa 2011. godine.

Tablica 10. Broj nezaposlenih u Gradu Zagrebu prema stupnju obrazovanja, 2011.-2017. godine

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Bez škole i nezavršena osnovna škola	1.324	1.311	1.291	1.258	1.201	1.168	1.160
Završena osnovna škola	7.167	7.129	7.459	7.194	6.551	5.391	4.045
Srednja škola	23.583	24.705	27.150	25.533	22.314	17.998	13.269
Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	2.470	2.974	3.582	3.523	3.204	2.846	2.362
Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	5.112	5.875	6.434	6.450	5.937	5.407	4.527
Ukupno	39.656	41.994	45.916	43.957	39.206	32.810	25.362

Izvor: Statistika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Zagreb, 2018.

Europska unija te vlade država članica pokušavaju svojim pozitivnim inicijativama i mjerama, kao što je primjerice, Garancija za mlade, ponuditi mladim ljudima raznovrsne programe osposobljavanja te ih uključiti u oblike pripravništva u struci radi stjecanja početnog radnog iskustva, no to su najčešće samo privremena rješenja. Najbolje sredstvo za smanjenje nezaposlenosti može biti samo stvaranje novih radnih mjesta, a to je ostvarivo samo uz pomoć gospodarskog rasta.

4. Bruto investicije u dugotrajnu imovinu

Pored ljudskih resursa, povoljnog geografskog položaja i proizvedenih resursa na dostignutom stupanju razvijenosti, daljnja investicijska ulaganja jedan su od najznačajnijih pokazatelja gospodarskog rasta.

Iz podataka proizlazi da vrijednost ostvarenih investicijskih ulaganja u novu dugotrajnu imovinu od 2011. do 2015. godine bilježi pad od 13,2%, nakon čega se osjetno oporavlja za 8,6% u 2016. godini.

Udio Zagreba u investicijskim ulaganjima Hrvatske u 2012. godini iznosio je 33,6% te je od tada pa sve do 2015. godine pao za 4,8%. Prema posljednjim podacima 2016. godine investicije se oporavljaju te udio Grada Zagreba u RH počinje dostizati udjele iz prošlih godina (udio Grada Zagreba u RH=29,5%).

Tablica 11. Vrijednost ostvarenih investicija u novu dugotrajnu imovinu u GZ i RH

2011.-2016. godine

-u tis. kuna

Godine	Grad Zagreb			Republika Hrvatska			Udio Grada Zagreba u RH
	vrijednost investicija	indeksi		vrijednost investicija	indeksi		
		bazni	verižni		bazni	verižni	
2011.	13.876.433	100,0	-	41.747.610	100,0	-	33,2
2012.	13.239.278	95,4	95,4	39.374.494	94,3	94,3	33,6
2013.	12.350.029	89,0	93,3	40.322.624	96,6	102,4	30,6
2014.	12.427.856	89,6	100,6	41.116.785	98,5	102,0	30,2
2015.	12.039.745	86,8	96,9	41.819.927	100,2	101,7	28,8
2016.	13.072.963	94,2	108,6	44.339.846	106,2	106,0	29,5

Izvor: Statistički ljetopis RH, Priopćenja 12.2.1. DZS

Usporavanje dinamike investicija od 2008. (kada je udio bio 34,6%) poklapa se s gospodarskom krizom, krizom financijskog sektora, stupnjem zaduženosti, vezano za oskudnost vlastitih izvora financiranja i drugim aspektima recesije.

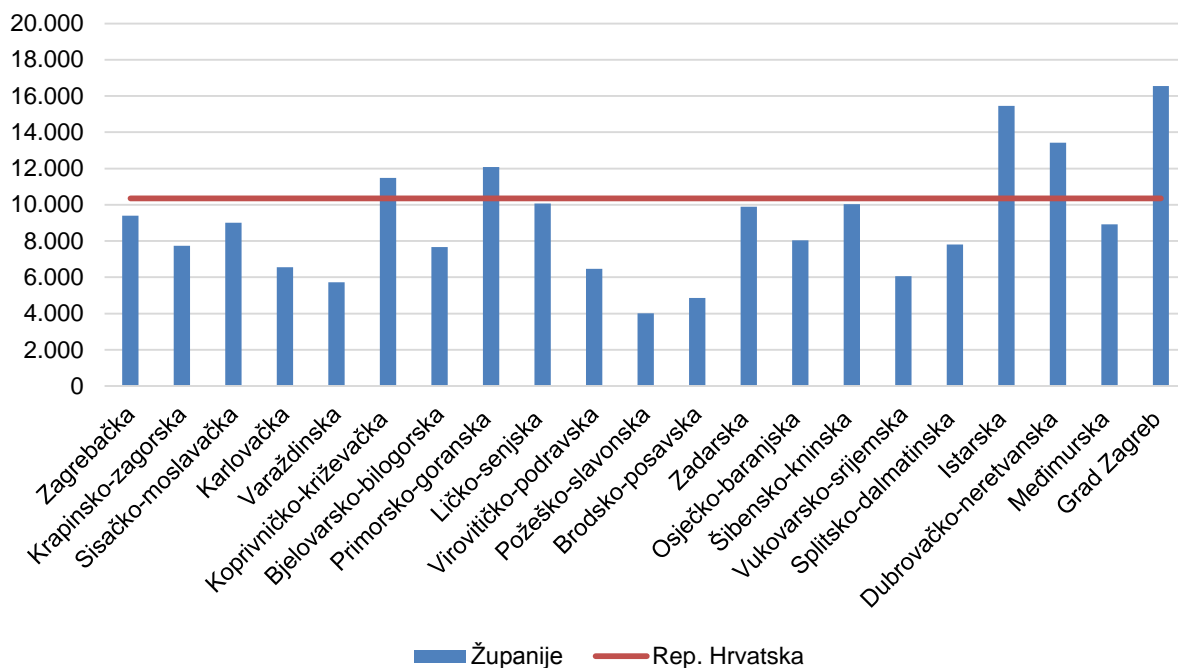
U odnosu na prethodnu godinu ostvarene investicije po stanovniku u Gradu Zagrebu u 2016. godini zauzele su ponovo prvo mjesto prema vrijednosti u odnosu na druge županije, dok je Istarska županija dospjela na drugo mjesto te tako prešla Dubrovačko-neretvansku županiju koja je u 2016. godini smanjila investicije po stanovniku u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 12. Ostvarene investicije po stanovniku u županijama RH 2016. godine

Županije	Investicije			Indeks RH=100
	vrijednost (000 kn)	struktura %	po stanovniku	
Republika Hrvatska	44.339.846	100	10.348	100
Zagrebačka	2.985.600	6,7	9.400	90,8
Krapinsko-zagorska	1.029.053	2,3	7.744	74,8
Sisačko-moslavačka	1.553.794	3,5	9.011	87,1
Karlovačka	845.351	1,9	6.558	63,4
Varaždinska	1.007.324	2,3	5.725	55,3
Koprivničko-križevačka	1.327.854	3,0	11.488	111,0
Bjelovarsko-bilogorska	918.513	2,1	7.669	74,1
Primorsko-goranska	3.580.266	8,1	12.088	116,8
Ličko-senjska	512.675	1,2	10.067	97,3
Virovitičko-podravska	548.356	1,2	6.464	62,5
Požeško-slavonska	313.419	0,7	4.016	38,8
Brodsko-posavska	769.915	1,7	4.855	46,9
Zadarska	1.682.051	3,8	9.893	95,6
Osječko-baranjska	2.454.215	5,5	8.046	77,8
Šibensko-kninska	1.097.795	2,5	10.037	97,0
Vukovarsko-srijemska	1.086.599	2,5	6.053	58,5
Splitsko-dalmatinska	3.554.594	8,0	7.816	75,5
Istarska	3.214.011	7,2	15.448	149,3
Dubrovačko-neretvanska	1.645.086	3,7	13.422	129,7
Međimurska	1.016.187	2,3	8.929	86,3
Grad Zagreb	13.072.963	29,5	16.548	159,9

* Broj stanovnika ovdje je uzet prema Popisu iz 2011.

Izvor: Statističko izvješće 12.2.1/2016., DZS, Zagreb

Slika 6. Investicije po stanovniku po županijama Hrvatske 2016. godine

Grad Zagreb i dalje spada u prvih pet županija kod kojih je ovaj pokazatelj iznad državnog prosjeka. Njihova vrijednost u Gradu Zagrebu per capita iznosi 16.548 kuna što čini 59,9 % više od državnog prosjeka dok vrijednost za Istarsku županiju koja je naglo porasla i zauzela drugo mjesto iznosi 15.448 kuna što je više za 20,7% u odnosu na prethodnu 2015. godinu, kada je bila četvrtom mjestu.

Iznadprosječne investicije po stanovniku ostvarile su još redom: Dubrovačko-neretvanska, Primorsko-goranska te Koprivničko-križevačka županija, dok su ostale županije ispod državnog prosjeka između ostalog i Zagrebačka županija koja je prethodne godine bila iznad državnog prosjeka.

5. Vanjsko-trgovinska razmjena

Kod poduzetnika Grada Zagreba dolazi do određenog oporavka robne razmjene od 2011. godine naovamo. Vrijednost uvoza porasla je od 2011. godine u odnosu na prethodne i oscilira iz godine u godinu. Tako je 2014. pala za gotovo 5% u odnosu na prethodnu godinu da bi 2017. dosegla rast od 14% u odnosu na 2014. godinu. U razdoblju od 2011. do 2017. godine, robni izvoz je porastao za 29%.

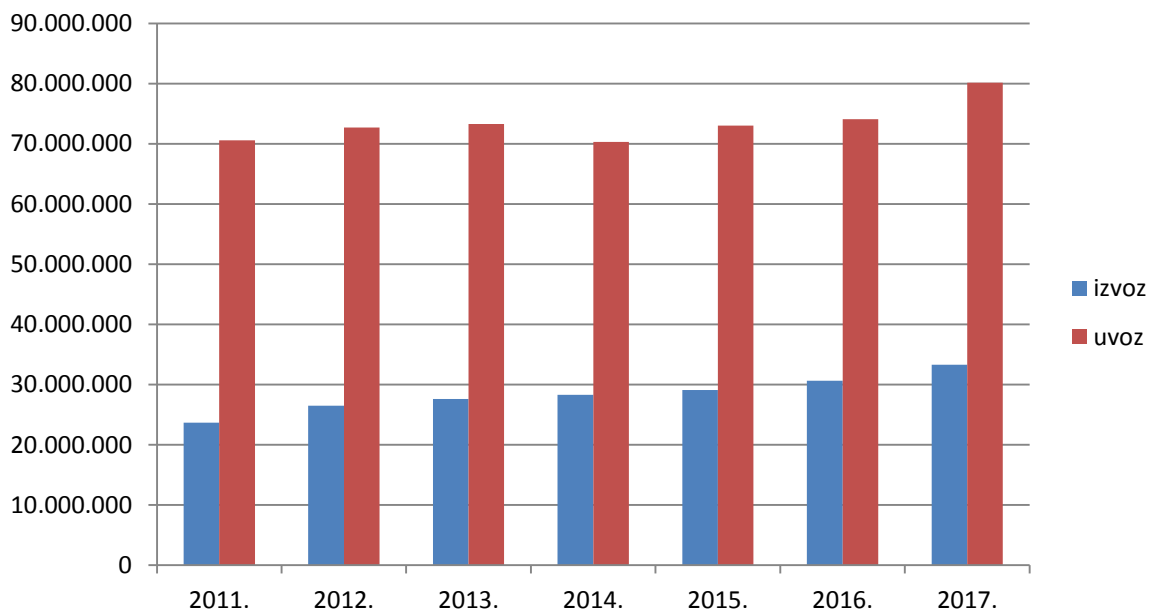
Tablica 13. Robna razmjena Grada Zagreba s inozemstvom 2011.-2017. godine

Godina	Izvoz	Verižni indeksi	Uvoz	Verižni indeksi
	u tis. HRK			
2011.	23.673.608	103,9	70.564.672	108,7
2012.	26.499.553	112,0	72.708.720	103,0
2013.	27.578.285	104,1	73.278.313	100,8
2014.	28.297.736	102,6	70.277.714	95,9
2015.	29.099.583	102,8	73.014.415	103,9
2016.	30.636.825	105,3	74.099.101	101,5
2017.	33.283.999	108,6	80.129.738	108,1
u tis. EUR				
2011.	3.184.872	101,8	9.491.920	106,5
2012.	3.525.484	110,7	9.672.077	102,0
2013.	3.642.492	103,3	9.685.048	100,1
2014.	3.710.121	101,9	9.213.000	95,1
2015.	3.822.314	103,0	9.589.184	104,1
2016.	4.068.277	106,4	9.837.986	102,6
2017.	4.459.352	109,6	10.740.534	109,2

Izvor: Priopćenja broj 4.2.3.1-2, (od 2011.-2017.), Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom, po županijama, gradovima i općinama, DZS, Zagreb

Vrijednošću izvoza u iznosu od 4,46 milijarde € u 2017. te uvoza od 10,74 milijardi €, Grad Zagreb zauzima prvo mjesto u vanjskotrgovinskoj razmjeni Hrvatske. U razdoblju 2011.-2017. izvoz Grada Zagreba izražen u eurima postupno se povećao

za 28,6%, dok se uvoz povećao za 11,6%. Grad Zagreb ima negativan saldo robne razmjene s inozemstvom u promatranom razdoblju (2011.-2017.), premda od 2011. ima tendenciju smanjivanja.

Slika 7. Vrijednost robnog izvoza i uvoza Grada Zagreba 2011.-2017. godine, (u tis. HRK)

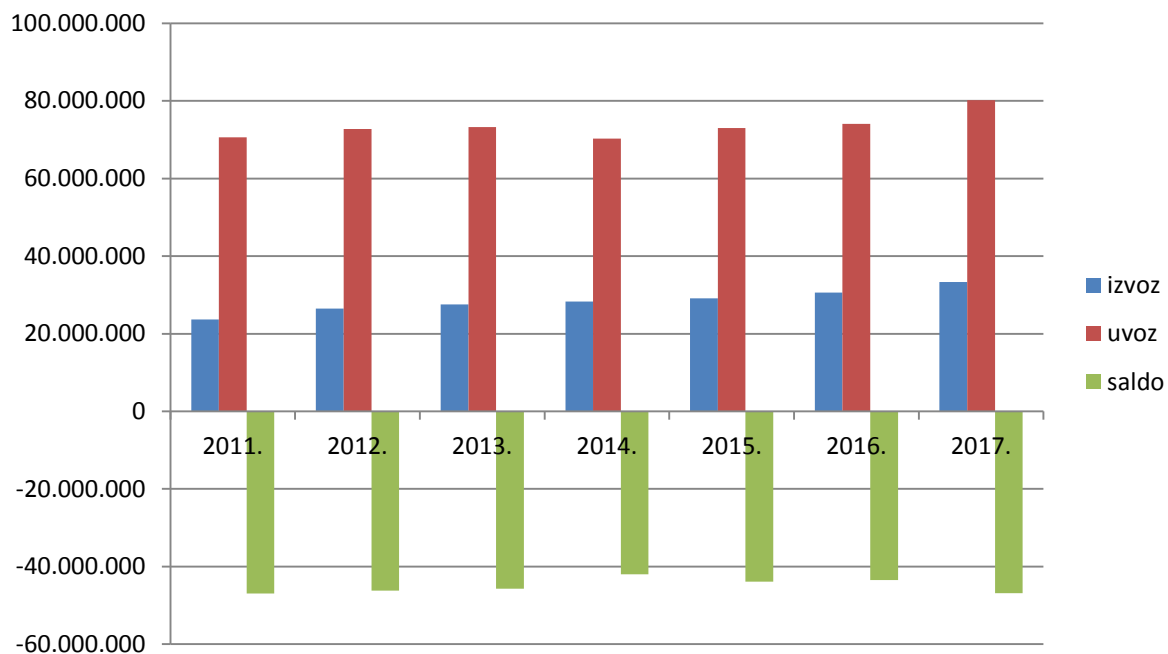
Deficit vanjsko-trgovinske razmjene u 2017. iznosio je 46,8 milijarde kuna ili 6,2 milijardi eura.

Tablica 14. Saldo robne razmjene Grada Zagreba s inozemstvom, pokrivenost uvoza izvozom i deficit robne razmjene 2011.-2017. godine

Godina	Izvoz	Uvoz	Saldo	Pokrivenost uvoza izvozom	Deficit robne razmjene
	u tis. HRK			%	
2011.	23.673.608	70.564.672	-46.891.064	33,5	-66,5
2012.	26.499.553	72.708.720	-46.209.167	36,4	-63,6
2013.	27.578.285	73.278.313	-45.700.028	37,6	-62,4
2014.	28.297.736	70.277.714	-41.979.978	40,3	-59,7
2015.	29.099.583	73.014.415	-43.914.832	39,9	-60,1
2016.	30.636.825	74.099.101	-43.462.276	41,3	-58,7
2017.	33.283.999	80.129.738	-46.845.739	41,5	-58,5
u tis. EUR				%	
2011.	3.184.872	9.491.920	-6.307.048	33,6	-66,4
2012.	3.525.484	9.672.077	-6.146.593	36,5	-63,5
2013.	3.642.492	9.685.048	-6.042.556	37,6	-62,4
2014.	3.710.121	9.213.000	-5.502.879	40,3	-59,7
2015.	3.822.314	9.589.184	-5.766.870	39,9	-60,1
2016.	4.068.277	9.837.986	-5.769.709	41,4	-58,6
2017.	4.459.352	10.740.534	-6.281.182	41,5	-58,5

Izvor: Priopćenja broj 4.2.3.1-2., (od 2011.-2017.), Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom, po županijama, gradovima i općinama, DZS, Zagreb

Porast vrijednosti izvoza Grada Zagreba od 2011.-2017. upućuje na povećanje njegova udjela u BDP-u odnosno pozitivan doprinos vanjsko-trgovinske razmjene porastu vrijednosti BDP-a.

Slika 8. Izvoz, uvoz i saldo robne razmjene Grada Zagreba s inozemstvom 2011.-2017. godine, (u tis. HRK)

II. FINANCIJSKI REZULTATI POSLOVANJA PODUZETNIKA GRADA ZAGREBA U RAZDOBLJU 2011.-2017.

U ovom dijelu analize daje se prikaz ostvarenih financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Zagreba u razdoblju 2011.-2017. s naglaskom na 2017. u odnosu na prethodnu godinu, temeljeno na rezultatima obrade godišnjih financijskih izvještaja FINA –e.

Kratkom analizom financijskih rezultata daje se dinamika kretanja osnovnih financijskih (prihoda, rashoda, dobiti, gubitka, investicija, plaća po zaposlenom te broja zaposlenih i dr.) te broja poduzetnika i pokazatelja uspješnosti zagrebačkog gospodarstva, uz promjene njihova udjela i značenja u ukupnom nacionalnom gospodarstvu.

Visok iznadprosječni udio zagrebačkih poduzetnika i njihovih rezultata ublažava činjenica što se stvarna aktivnost dijela poduzetnika ostvaruje na znatno širem nacionalnom području od samog Grada Zagreba, gdje im je registrirano sjedište. To se posebno odnosi na javne državne tvrtke i korporacije sa sjedištem u Zagrebu.

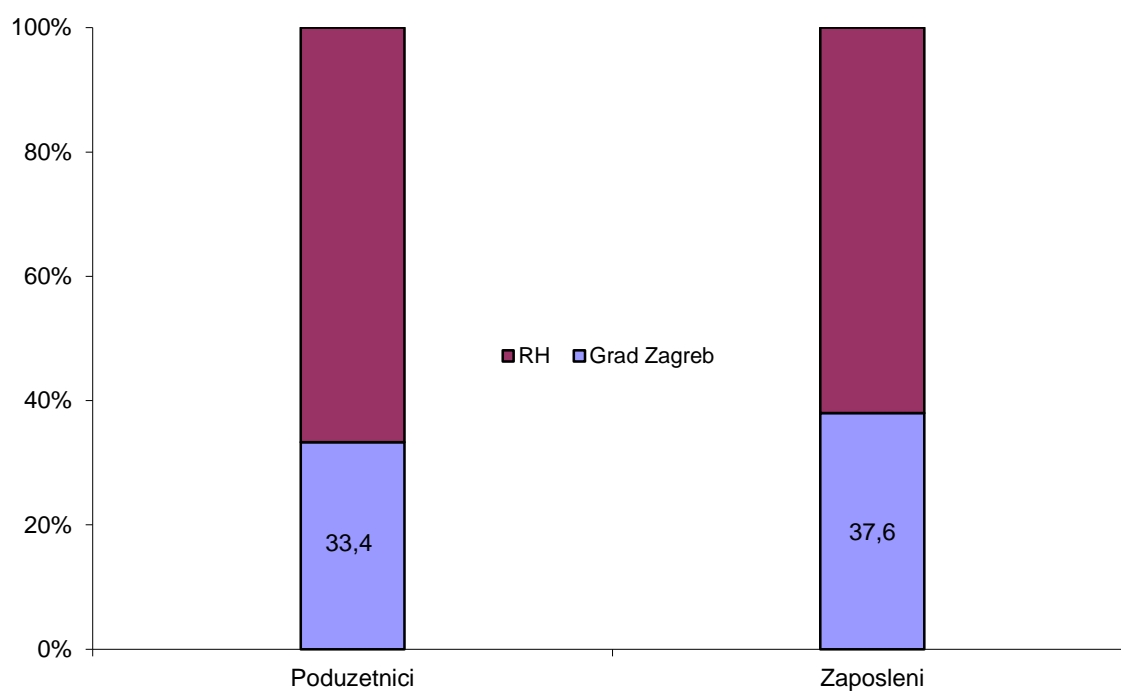
1. Broj poduzetnika i zaposlenih

Prema podacima FINA-e obradom godišnjih financijskih izvještaja za 2017. na području Zagreba obuhvaćeno je 40.120 poduzetnika, što znači da ih je ovdje koncentrirano najviše i to 33,4% od ukupnog broja poduzetnika u RH. Broj zaposlenih kod ovih poduzetnika u blagom je porastu u odnosu na prethodnu godinu (indeks 105,3) i u 2017. godini iznosio je 331.978, a njihov udio u zaposlenima Hrvatske bio je 37,6%.

Tablica 15. Broj poduzetnika i broj zaposlenih 2011. i 2017. godine

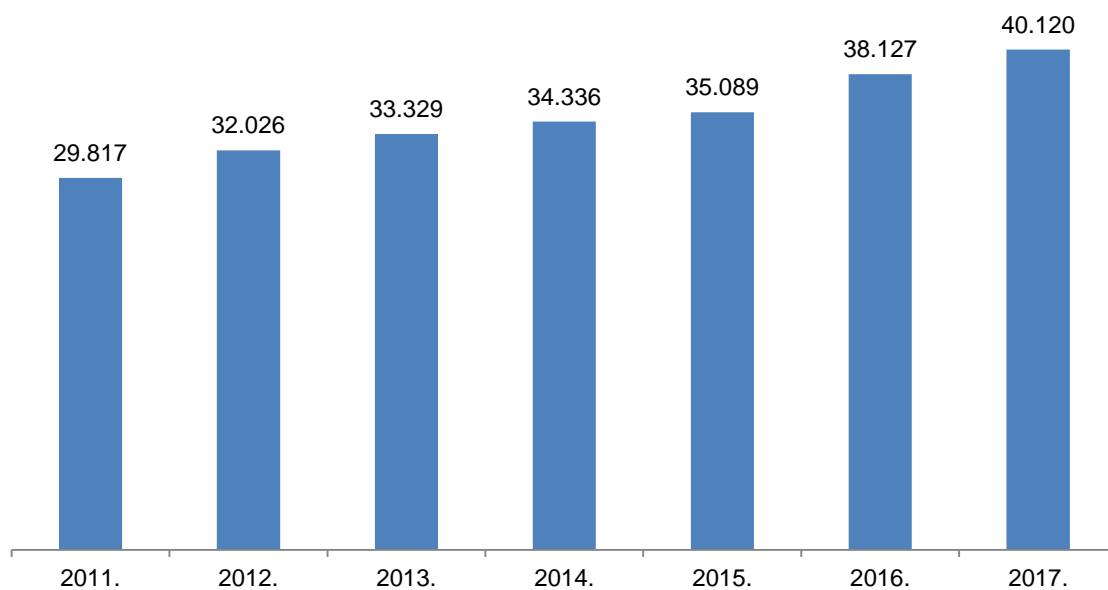
	Broj poduzetnika					Broj zaposlenih				
	2011.	2017.	Indeks 2017./ 2016.	Indeks 2017./ 2011.	Udio u RH 2017.	2011.	2017.	Indeks 2017./ 2016.	Indeks 2017./ 2011.	Udio u RH 2017.
Grad Zagreb	32.144	40.120	105,2	124,8	33,4	339.072	331.978	105,3	97,9	37,6
Ukupno RH	98.530	120.081	104,9	121,9	100,0	851.386	882.884	105,8	103,7	100,0

Izvor: Izvor: FINA, Godišnji izvještaji poduzetnika, Osnovni financijski rezultati, 2011. i 2017.

Slika 9. Udio poduzetnika i zaposlenih Grada Zagreba u RH 2017. godine

Kao što je vidljivo Grad Zagreb sjedište je trećine svih poduzetnika RH, a izvan njega i većine županijskih središta registrirano je razmjerno malo poduzetnika čija je poslovna aktivnost zanemariva.

Slika 10. Kretanje broja poduzetnika Grada Zagreba 2011.-2017. godine

2. Ukupni prihodi, dobit i gubitak

S aspekta ukupnih prihoda kao pokazatelja opsega poslovnih aktivnosti, udio Grada Zagreba u ukupnim prihodima hrvatskog gospodarstva 2017. dosegao je 48,5% i u malom je nominalnom porastu u odnosu na 2016. (indeks 108,7).

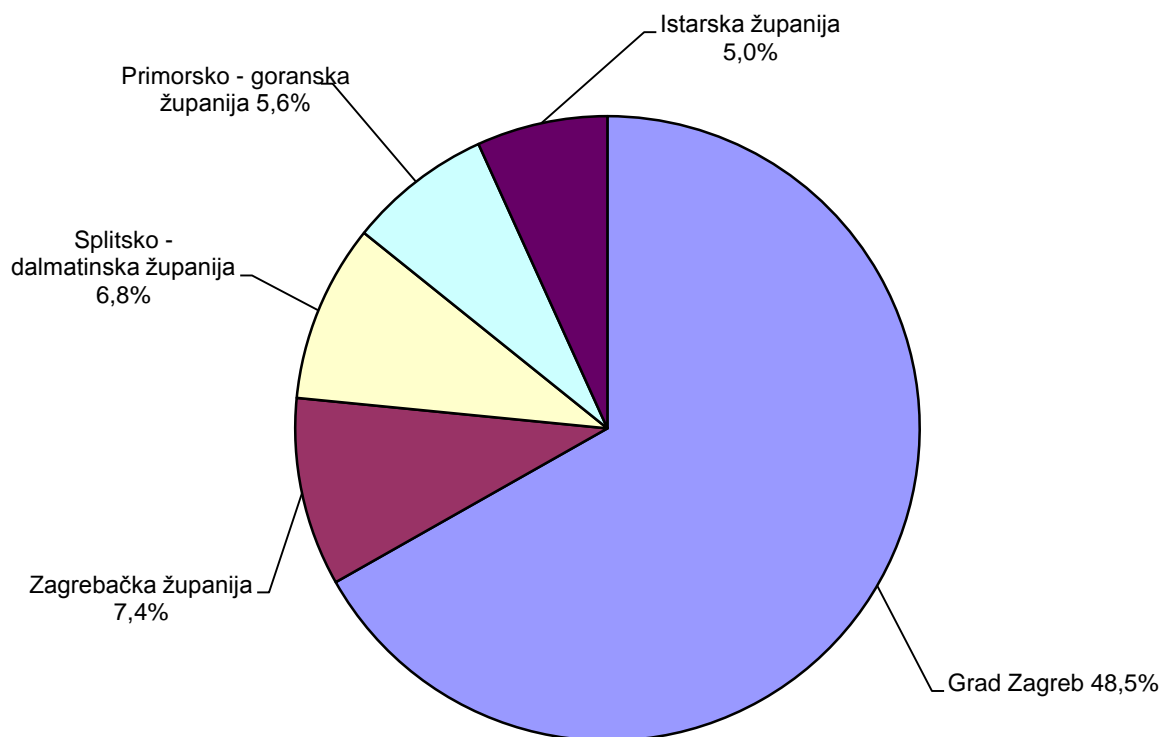
U Zagrebu je u 2017. godini 68% poduzetnika (njih 27.274) poslovalo s dobiti, (na razini RH 67,4%) odnosno s gubitkom je poslovalo njih 12.847 ili 32%. Ostvarena dobit razdoblja poduzetnika u 2017. godini bila je 21.410 milijuna kuna u Gradu Zagrebu odnosno 51,7% udjela u ukupnoj dobiti onih poduzetnika Hrvatske koji su poslovali uspješno, tj. s dobiti.

U 2017. godini dio poduzetnika u županijama poslovao je s gubitkom. U Gradu Zagrebu gubitak nakon oporezivanja iznosio je 8.929 milijuna kuna ili 45,8% udjela Grada Zagreba u ukupnim gubicima razdoblja poduzetnika Hrvatske.

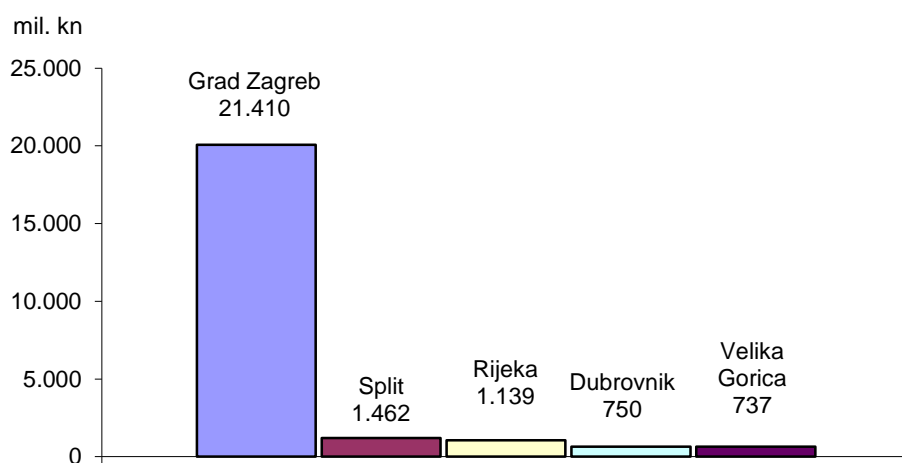
Tablica 16. Ukupan prihod, dobit i gubitak poduzetnika nakon oporezivanja za 2011., 2016. i 2017. godinu - u mil. kn, udio u %

	Ukupni prihod					
	2011.	2016.	2017.	Indeks 2017./2016.	Udio u RH 2011.	Udio u RH 2017.
Grad Zagreb	329.321	302.649	329.092	108,7	53,0	48,5
Ukupno RH	624.807	619.511	678.395	105,1	100,0	100,0
Dobit razdoblja						
Grad Zagreb	16.502	19.611	21.410	109,2	50,1	51,7
Ukupno RH	32.911	38.069	41.397	108,7	100,0	100,0
Gubitak razdoblja						
Grad Zagreb	10.655	6.545	8.929	136,4	41,4	45,8
Ukupno RH	25.731	13.882	19.512	140,6	100,0	100,0
Neto financijski rezultat 2017.						
	Broj			Udio u RH		
Grad Zagreb	12.481			57,0		
Ukupno RH	21.885			100,0		

Izvor: FINA, Godišnji izvještaji poduzetnika

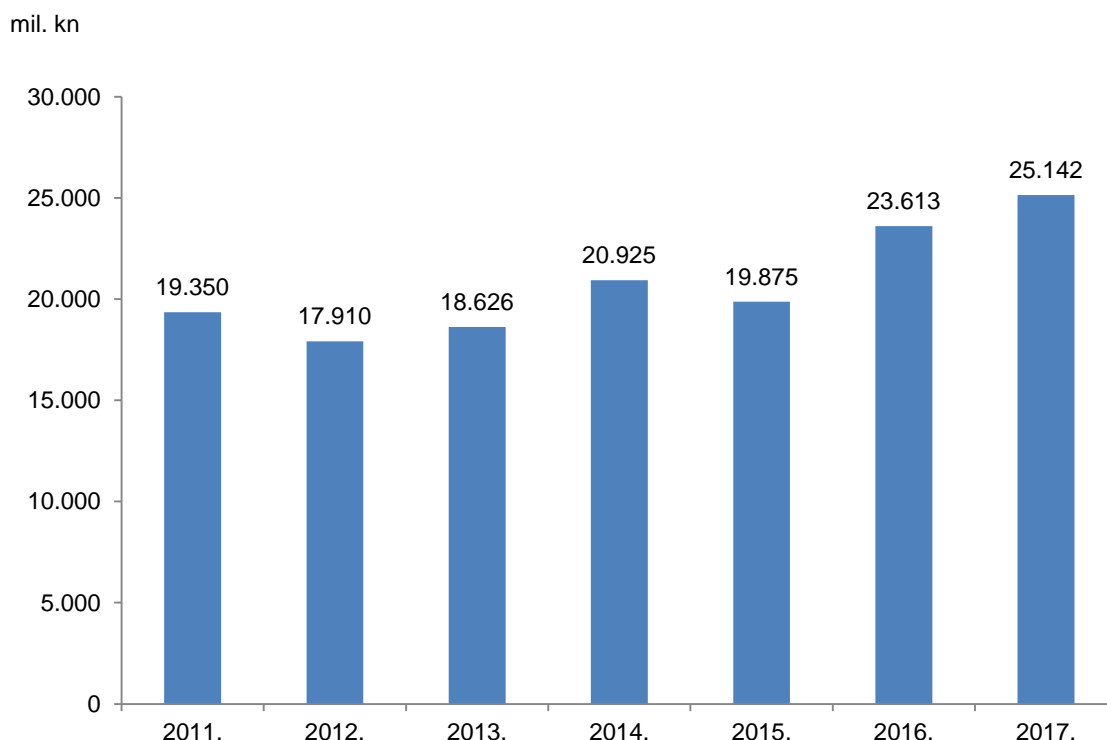

Slika 11. Ukupan prihod hrvatskih poduzetnika, županijski udjeli, 2017. godine

Slika 12. Rang lista pet gradova-županijskih središta po kriteriju dobiti nakon oporezivanja 2017. godine

Neto financijski rezultat (dobit razdoblja – gubitak razdoblja) Grada Zagreba u 2017. iznosio je 12.481 milijuna kuna i nešto je manji nego 2016. godine (indeks 95,5) i čini 57% od iskazanog ukupnog neto financijskog rezultata RH.

Slika 13. Dobit prije oporezivanja poduzetnika Grada Zagreba, 2011.-2017. godine

Udio poduzetnika Grada Zagreba koji su poslovali s dobiti povećan je u odnosu na prethodnu godinu za 9,8% dok je udio poduzetnika gubitaša u 2017. godini također veći i iznosi 15,5%.

3. Troškovi za osoblje i prosječne plaće

Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u Grada Zagreba iznosila je 2017. godine 6.231 kuna i veća je za 3,6% u odnosu na prethodnu godinu. Uz Grad Zagreb gdje je prosječna neto plaća po zaposlenome kod poduzetnika 16% veća od prosjeka RH (5.372 kn), gotovo u svim županijama imamo zaostajanje plaća u odnosu na republički prosjek, izuzetak su još samo Istarska županija s 3,2%, Zagrebačka s 2% i Dubrovačko-neretvanska s 0,6% višom prosječnom neto plaćom od prosjeka RH.

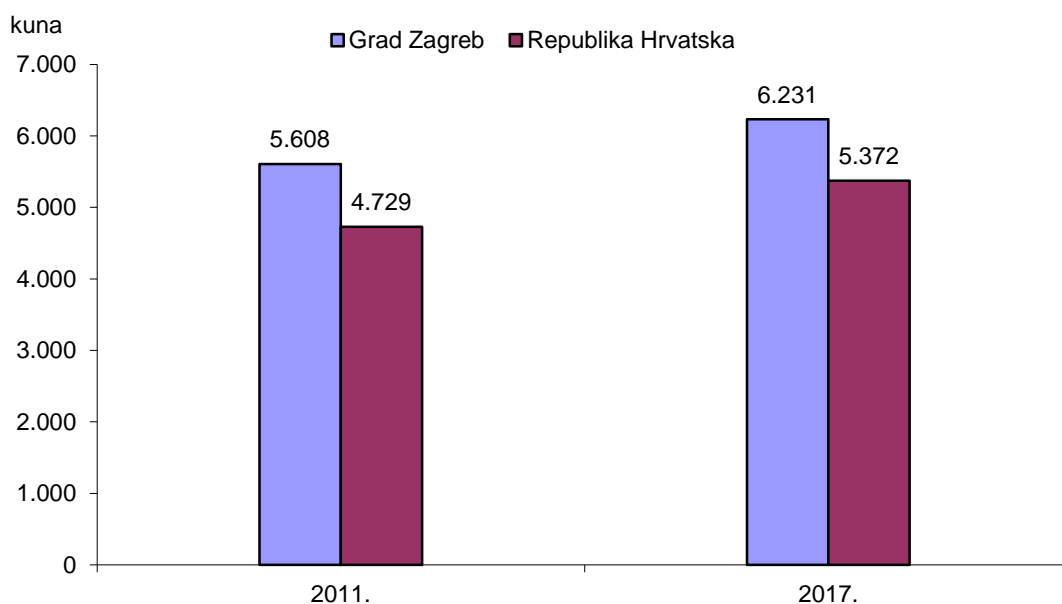
U ukupnim rashodima poduzetnika troškovi za osoblje čine znatnu stavku, a čine ih uglavnom plaće i naknade materijalnih prava radnika.

Za troškove osoblja tijekom 2017. u Gradu Zagrebu izdvojeno je 40.278 mil. kuna te su ukupni troškovi osoblja rasli na razini godišnjeg prosjeka 2017./2016. (Indeks 106,8).

Tablica 17. Prosječne neto plaće i troškovi za osoblje, usporedba Grada Zagreba i RH

Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom (u kn)						
	2011.	2017.	Indeks 2017./2016.	Indeks 2017./2011.	2011. RH =100	2017. RH =100
Grad Zagreb	5.608	6.231	103,6	111,1	18,6	16,0
Ukupno RH	4.729	5.372	104,3	113,6	100,0	100,0
Troškovi za osoblje (u mil. kn)						
	2017.		Indeks 2017./2016.		Udio troškova za osoblje u uk. rashodima 2016. (u %)	
Grad Zagreb	40.278		106,8		12,9	
Ukupno RH	90.064		108,5		13,9	

Izvor: FINA Registar godišnjih financijskih izvještaja, Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika

Slika 14. Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom u Gradu Zagrebu i RH 2011. i 2017. godine

Troškovi za osoblje u Zagrebu čine stavku od oko 12,9% u ukupnim rashodima, a u 2017. prosječno na razini Hrvatske iznosili su 13,9%.

Prema tome, kretanje plaća kod nas potvrđuje da su ti troškovi poduzetnika relativno neosjetljivi na porast ukupnih prihoda, a sustav obračuna poreza i doprinosa treba mijenjati, u cilju poticanja ukupne potrošnje, ali i motiviranja radnika na povećanju kvalitete i produktivnosti rada.

4. Investicije i drugi relevantni pokazatelji

Prema podacima FINA-e u novu dugotrajnu imovinu poduzetnici Zagreba u 2017. uložili su 10.397 milijuna kuna, odnosno 6,6% više nego 2016., a ostvarili su 43,8% ukupnih investicija poduzetnika na državnoj razini.

Tablica 18. Ulaganja u dugotrajnu imovinu 2011. i 2017. godine

- u mil. kn, struktura u %

	Investicije u novu dugotrajnu imovinu					
	2011.	2017.	Indeks 2017./2016.	Indeks 2017./2011.	Udio u RH 2011.	Udio u RH 2017.
Grad Zagreb	16.414	10.397	106,6	63,3	49,8	43,8
Ukupno RH	32.989	23.723	100,6	72,0	100,0	100,0

Izvor: FINA, Godišnji izvještaji poduzetnika

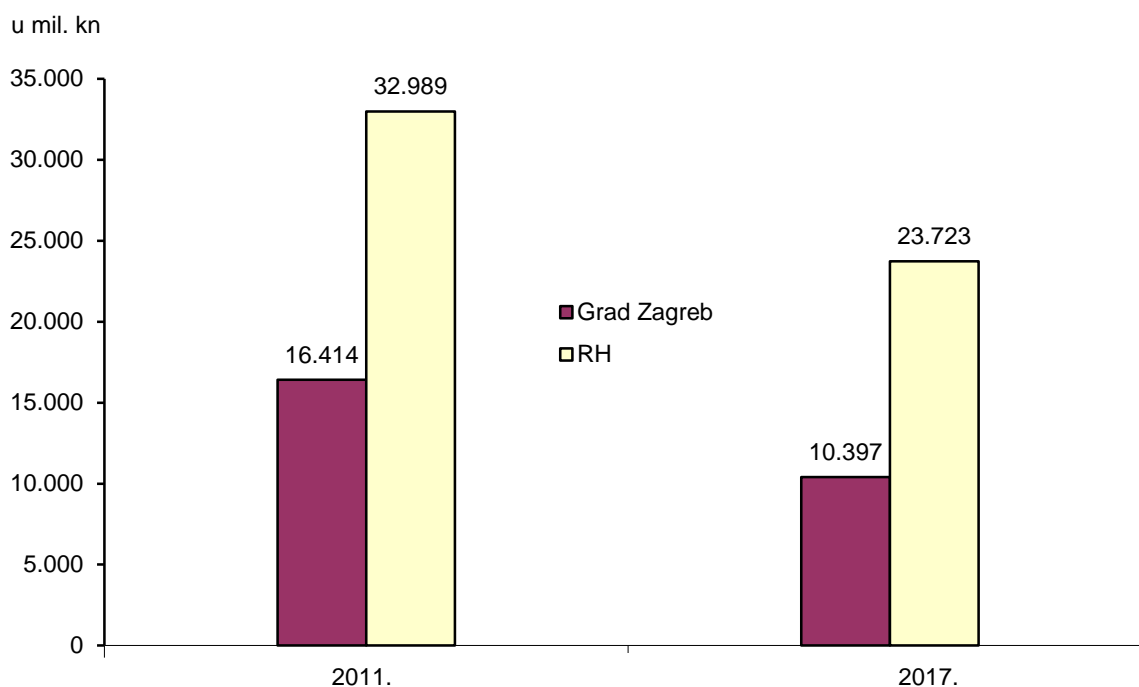
U 2017. investicije Grada Zagreba veće su od ostalih županija, premda je svega 12% odnosno 4.185 zagrebačkih poduzetnika investiralo u dugotrajnu imovinu, dok je 10,2% poduzetnika investirao u novu dugotrajnu imovinu na razini RH, odnosno njih 12.193.

Tablica 19. Struktura investicija u novu dugotrajnu imovinu u 2017. godini, prema veličini poduzetnika, Grad Zagreb

		Ukupno	Mikro	Mali	Srednji	Veliki
Investitori	broj	4.185	2.837	1.010	236	102
	struktura u %	100,0	67,8	24,2	5,6	2,4
Investicije	vrijednost u tis. kn	10.396.927	918.437	860.621	1.262.104	7.355.764
	struktura u %	100,0	8,8	8,3	12,2	70,7

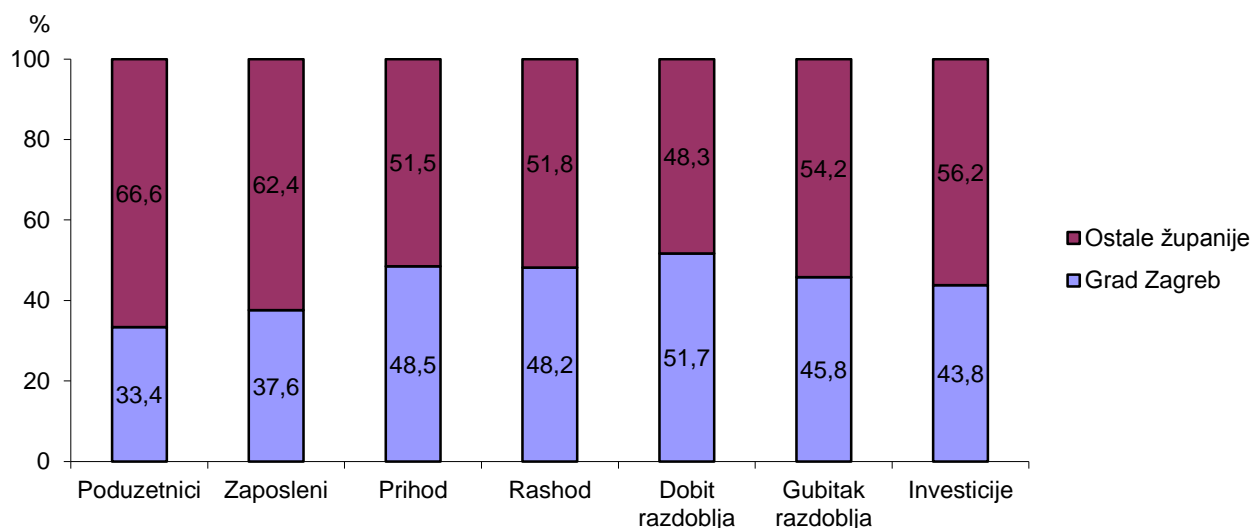
Izvor: FINA, Godišnji izvještaji poduzetnika

Kada se analizira struktura investicija prema veličini poduzetnika, proizlazi da su veliki investitori, kojih je svega 2,4% (njih 102), ostvarili čak 70,7% ukupne vrijednosti investicija u prošloj godini. Na srednje se odnosilo 12,2% dok je udio investicija kod malih poduzetnika bio 8,3%, a mikro 8,8%.

Slika 15. Investicije poduzetnika GZ i RH u dugotrajnu imovinu, 2011. i 2017.

Relativni značaj gospodarstva Zagreba u RH prema osnovnim gospodarskim pokazateljima izuzetno je značajan u odnosu na druge županije te egzistira kao odnos dominantnog regionalnog i državnog gospodarskog središta, bez obzira na spomenuti djelomični utjecaj na to financijskih obračuna prema sjedištu poduzetnika.

Slika 16. Izabrani gospodarski pokazatelji Grad Zagreb, 2017. godine, udio u RH

5. Pokazatelji uspješnosti poslovanja

Rezultati poslovanja poduzetnika također se mogu pratiti pomoću pokazatelja uspješnosti, učinkovitosti odnosno efikasnosti poslovanja koji se izvode iz godišnjih financijskih izvještaja.

Tablica 20. Pokazatelji financijske stabilnosti i uspješnosti poslovanja svih poduzetnika Grada Zagreba, 2016. i 2017., usporedni pregled sa prosjekom RH

Naziv pokazatelja	Grad Zagreb		RH	
	2016.	2017.	2016.	2017.
<i>I. Pokazatelji likvidnosti i financijske stabilnosti</i>				
1. Koeficijent trenutne likvidnosti	0,18	0,18	0,15	0,16
2. Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,81	0,83	0,74	0,75
3. Koeficijent tekuće likvidnosti	1,04	1,07	1,00	1,01
4. Koeficijent financijske stabilnosti	0,98	0,97	1,00	1,00
<i>II. Pokazatelji zaduženosti</i>				
1. Koeficijent zaduženosti	0,54	0,53	0,59	0,59
2. Koeficijent vlastitog financiranja	0,46	0,47	0,41	0,41
3. Koeficijent financiranja	1,16	1,14	1,43	1,42
4. Faktor zaduženosti (broj godina)	5,86	5,27	5,46	5,00
5. Stupanj pokrića dugotrajne imovine vlastitim izvorima	66,31	67,33	61,80	62,48
6. Stupanj pokrića dugotrajne imovine dugoročnim izvorima	101,55	102,76	99,94	100,47
<i>III. Pokazatelji obrtaja i dana naplate kratkotrajnih potraživanja</i>				
1. Koeficijent obrtaja ukupne imovine	0,52	0,55	0,59	0,63
2. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	1,78	1,88	1,83	1,92
3. Vrijeme naplate kratkotrajnih potraživanja, u danima		90,78		82,39
4. Vrijeme naplate potraživanja od kupaca, u danima		61,51		56,13
<i>IV. Pokazatelji uspješnosti poslovanja</i>				
1. Ekonomičnost ukupnog poslovanja (%)	105,99	105,15	105,28	104,41
2. Ekonomičnost redovnog poslovanja (%)	106,64	105,99	106,20	105,35
3. Rentabilnost prometa bruto (%)	5,65	4,90	5,02	4,22
4. Rentabilnost prometa neto (%)	4,32	3,79	3,90	3,23
5. Rentabilnost ukupne imovine bruto (%)	2,96	2,72	2,98	2,65
6. Rentabilnost ukupne imovine neto (%)	2,26	2,10	2,32	2,03
7. Rentabilnost vlastitog kapitala (%)	4,88	4,49	5,65	4,90
<i>V. Pokazatelji po zaposlenom</i>				
1. Ukupni prihodi po zaposlenom (kn)	960.398	991.306	742.626	768.385
2. Poslovni prihodi po zaposlenom (kn)	934.974	965.003	725.548	750.596
3. Ukupni rashodi po zaposlenom (kn)	906.117	942.726	705.355	735.962

Nastavak tablice

Naziv pokazatelja	Grad Zagreb		RH	
	2016.	2017.	2016.	2017.
4. Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-) po zaposlenom, u kunama	41.463	37.595	28.994	24.789
5. Imovina po zaposlenom (kn)	1.836.852	1.788.356	1.249.065	1.223.041
<i>VI. Novostvorena vrijednost</i>				
1. Novostvorna vrijednost po zaposlenom	284.784	269.633	216.427	213.247
2. Udio troškova rada u dodanoj vrijednosti	0,42	0,46	0,46	0,49
<i>VII. Ostalo</i>				
Bruto investicije u novu dugotrajnu imovinu	45.870.786.522	52.558.314.041	118.237.343.952	137.843.043.799
Izvoz roba i usluga	426.038.290	567.556.028	811.322.811	1.037.665.375
Izdaci za istraživanje i razvoj	89.743.786.343	89.512.111.482	180.547.253.665	188.272.380.644

Izvor: Registar godišnjih financijskih izvještaja, Financijski pokazatelji za sve poduzetnike za 2017. godinu, FINA

Ovdje izdvajamo osnovne pokazatelje uspješnosti poduzetnika Zagreba u 2017. u odnosu na 2016. (financijske stabilnosti, zaduženosti, te ekonomičnosti, rentabilnosti i produktivnosti):

- koeficijent tekuće likvidnosti kao odnos kratkoročne imovine prema kratkoročnim obavezama u poduzetništvu Zagreba je u rastu u odnosu na prethodnu godinu i iznosio je 1,07 a za RH iznosi 1,01 i također je u porastu;
- koeficijent financijske stabilnosti (dugotrajna imovina u odnosu na kapital i rezerve + dugoročne obaveze) je za GZ u padu i iznosi 0,97 za RH iznosi 1,00 i isti je kao prethodne godine;
- koeficijent zaduženosti poduzetnika Grada Zagreba je 0,54 i u padu je u odnosu na 2016., a manji je nego prosječno za Hrvatsku (0,59) gdje je ostao isti kao prethodne godine;
- koeficijent vlastitog financiranja u porastu za Grad Zagreb i iznosio je 0,47 dok je u RH ostao isti (0,41);
- faktor zaduženosti u godinama agregiran na razini poduzetnika Grada Zagreba iznosio je 5,27 godine (Hrvatska 5,00);
- stupanj pokrića dugotrajne imovine vlastitim izvorima sredstava veći je kod zagrebačkih poduzetnika (67,33%) nego prosječni u Hrvatskoj (62,48%);
- dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-) po zaposlenom pokazuje da je u 2017. u Gradu Zagrebu ostvareno 37.595 kuna po ovom pokazatelju, dok je u RH taj iznos za 34% niži i iznosi 24.789 kn i pokazuje smanjenje u odnosu na prethodnu godinu kako za Grad Zagreb tako i za RH;

- Ekonomičnost ukupnog poslovanja (ukupni prihodi/ukupni rashodi) za Grad Zagreb iznosila je 105,15 što znači da su prihodi u gospodarstvu bili veći od rashoda, a prosjek na nacionalnoj razini je podjednak i iznosio je 104,41 i također je u porastu;
- Rentabilnost vlastitog kapitala u postotku pokazuje smanjenje u odnosu na prethodnu godinu, kako za Grad Zagreb gdje je iznosio 4,49 tako i za RH 4,90%.

6. Rang lista prvih deset poduzetnika Grada Zagreba u 2017. godini

Analiza poslovnih rezultata poduzetnika Grada Zagreba 2017. pokazuje nam da je top deset zagrebačkih poduzetnika ostvarilo ukupan prihod od 50.071.362.624 kuna.

Tablica 21. Top 10 poduzetnika Grada Zagreba prema dobiti u 2017. godini

Rbr.	Naziv	Dobit prije oporezivanja	Broj zaposlenih	Ukupni prihod	Dobit ili gubitak razdoblja
1.	Ina d.d.	1.772.683.170	4.225	18.336.888.063	1.424.695.393
2.	Hrvatski telekom d.d.	1.027.439.290	3.653	6.265.933.192	841.265.804
3.	Hep-operator distribucijskog sustava d.o.o.	828.169.426	7.370	4.325.341.958	679.612.587
4.	Pliva Hrvatska d.o.o.	633.269.071	2.218	4.653.497.797	517.449.085
5.	Hep proizvodnja d.o.o.	619.664.024	1.902	3.786.084.130	509.046.630
6.	Super sport d.o.o.	358.472.719	945	581.366.079	292.181.005
7.	Jadranski naftovod d.d.	354.669.564	375	780.779.826	290.739.622
8.	Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.	353.628.421	1.074	1.861.727.475	289.017.059
9.	Hrvatska elektroprivreda d.d.	292.361.823	427	8.823.844.244	364.022.458
10.	Plinacro d.o.o.	271.354.005	269	655.899.860	234.985.468
Ukupno top 10		6.511.711.513	22.458	50.071.362.624	5.443.015.111
Ukupno GZ po odabranim kriterijima (40.120*)		16.127.519.602	331.978	329.091.750.359	12.480.740.767
Ukupno RH po odabranim kriterijima (120.081*)		28.625.771.146	882.884	678.395.212.626	21.885.497.063

Izvor: FINA, Godišnji izvještaji poduzetnika, 2017.

* Broj poduzetnika

Navedenih top 10 zagrebačkih poduzetnika ostvarilo je 15,2% od ukupnog prihoda svih poduzetnika Grada Zagreba, odnosno 7,4% ukupnog prihoda poduzetnika RH.

Kada se gleda udio u ukupno iskazanoj dobiti razdoblja zagrebački poduzetnici u 2017. i to 10 prvo rangiranih, sudjeluje s 43,6% u ukupnoj dobiti razdoblja Grada Zagreba, odnosno s 24,9% ukupne dobiti razdoblja poduzetnika RH.

Gledajući prvih 10 poduzetnika prema broju zaposlenih, njihov ukupni prihod iznosio je 42.167.079.875 kuna, što je 12,8% od ukupno ostvarenog prihoda poduzetnika Grada Zagreba u 2017., odnosno 6,2% ukupnog prihoda poduzetnika RH.

Tablica 22. Top 10 poduzetnika Grada Zagreba prema broju zaposlenih u 2017. godini

Rbr.	Naziv	Broj zaposlenih	Ukupni prihod	Dobitak ili gubitak razdoblja
1.	HP-Hrvatska pošta d.d.	9.085	1.662.992.849	70.352.186
2.	Zagrebački holding d.o.o.	8.510	3.468.703.463	55.613.275
3.	HEP-operator distribucijskog sustava d.o.o.	7.370	4.325.341.958	679.612.587
4.	Hrvatske šume d.o.o.	7.341	2.074.232.449	113.751.584
5.	HŽ infrastruktura d.o.o.	4.837	1.237.346.470	1.805.693
6.	Ina d.d.	4.225	18.336.888.063	1.424.695.393
7.	Hrvatski telekom d.d.	3.653	6.265.933.192	841.265.804
8.	Spar Hrvatska d.o.o.	3.366	3.761.928.914	-103.525.942
9.	Financijska agencija	2.961	817.747.428	4.708.386
10.	Sokol Marić d.o.o.	2.950	215.965.089	15.756.194
Ukupno top 10		54.298	42.167.079.875	3.104.035.160
Ukupno GZ po odabranim kriterijima (40.120*)		331.978	329.091.750.359	12.480.740.767
Ukupno RH po odabranim kriterijima (120.081*)		882.884	678.395.212.626	21.885.497.063

Izvor: FINA, Godišnji izvještaji poduzetnika, 2017.

* Broj poduzetnika

Prema iskazanoj dobiti razdoblja njihov udio je 24,9% na razini Grada, odnosno 14,2% ukupne dobiti razdoblja poduzetnika RH.

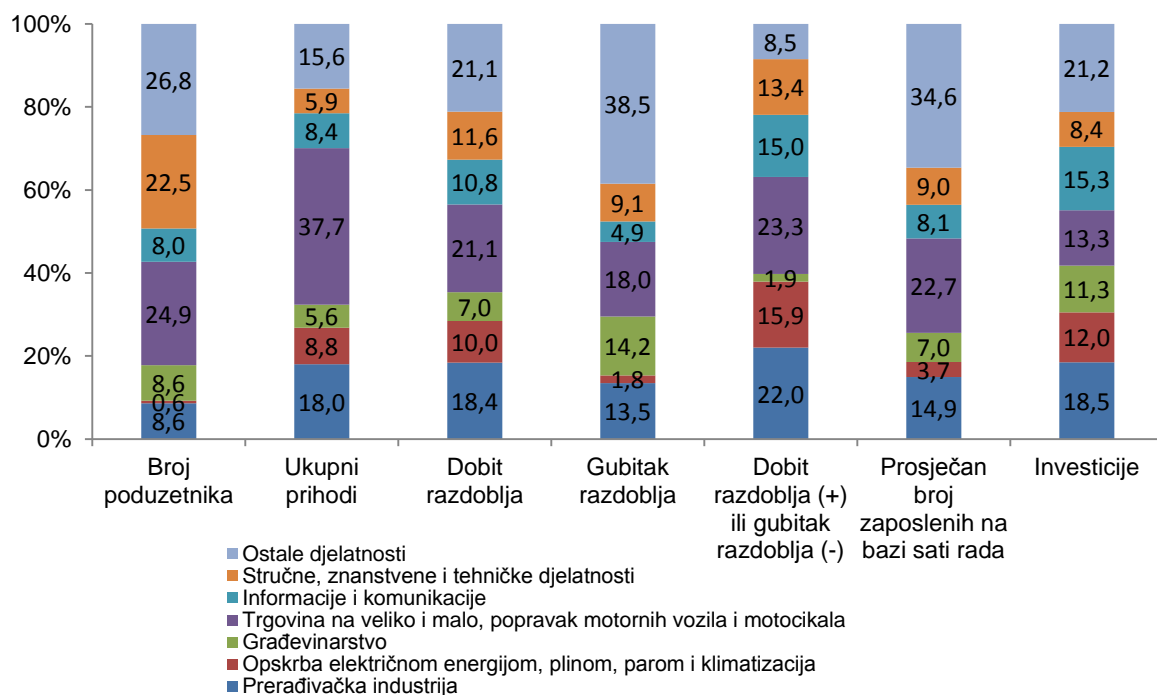
7. Financijski rezultati poduzetnika prema djelatnostima

U Gradu Zagrebu posljednjih godina, pa tako i u 2017. dominiraju poduzetnici u djelatnosti trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla čiji je udio 24,9%, kao i prema broju zaposlenih (22,7%) koji čine gotovo četvrtinu svih zaposlenih, a u ovoj djelatnosti ostvaruje se i najveći udio ukupnih prihoda (37,7%).

Tablica 23. Udjeli izabranih djelatnosti u poslovanju poduzetnika Grada Zagreba 2017.

Djelatnost	Broj poduzetnika			Ukupni prihodi	Dobit razdoblja	Gubitak razdoblja	Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)	Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada	Investicije
	svih	dobitaša	gubitaša						
Prerađivačka industrija	8,6	9,1	7,4	18,0	18,4	13,5	22,0	14,9	18,5
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	0,6	0,4	0,9	8,8	10,0	1,8	15,9	3,7	12,0
Građevinarstvo	8,6	8,3	9,2	5,6	7,0	14,2	1,9	7,0	11,3
Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	24,9	25,0	24,7	37,7	21,1	18,0	23,3	22,7	13,3
Informacije i komunikacije	8,0	8,4	7,0	8,4	10,8	4,9	15,0	8,1	15,3
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	22,5	24,4	18,6	5,9	11,6	9,1	13,4	9,0	8,4
Ostale djelatnosti	26,8	24,4	32,2	15,6	21,1	38,5	8,5	34,6	21,2
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Izvor: FINA, Godišnji izvještaji poduzetnika, 2017.

Slika 17. Udjeli izabranih djelatnosti u poslovanju poduzetnika Grada Zagreba 2017.

Neto dobit (konsolidirana dobit) po pojedinoj djelatnosti također je najveća u trgovini na veliko i malo, popravku motornih vozila i motocikala (23,3%), zatim u prerađivačkoj industriji (22,%), u opskrbi električnom energijom, plinom, parom i klimatizaciji (15,9%) te u djelatnosti informacija i komunikacija (15%). Investicijska ulaganja u novu dugotrajnu materijalnu imovinu najveća su u prerađivačkoj industriji (18,5%) djelatnosti informacija i komunikacija (15,3%), te nakon nje u trgovini na veliko i malo, popravku motornih vozila i motocikala (13,3%) i opskrbi električnom energijom, plinom, parom i klimatizaciji (12%).

8. Financijski rezultati poduzetnika prema veličini

Kao rezultat europske Direktive 01. siječnja 2016. stupio je na snagu Zakon o računovodstvu (NN 78/15, 134/15, 120/16) u kojem je jedna od novosti i razvrstavanje poduzetnika odnosno uvođenje nove kategorije – mikro poduzetnik. Razvrstavanje poduzetnika ovisi o određenim pokazateljima (ukupna aktiva, prihodi i prosječni broj radnika).

Poduzetnici moraju zadovoljiti 2 od 3 pokazatelja i prema tome mogu biti:

- *mikro poduzetnici* – aktiva do 2,6 milijuna kn, prihodi do 5,2 milijuna kn, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 10
- *mali poduzetnici* – nisu mikro poduzetnici i aktiva im iznosi do 30 milijuna kn, prihodi do 60 milijuna kn, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 50
- *srednji poduzetnici* – nisu mali poduzetnici i aktiva im iznosi do 150 milijuna kn, prihodi do 300 milijuna kn, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 250
- *veliki* – prelaze pokazatelje za srednje poduzetnike u 2 od 3 kriterija, a neovisno o tim kriterijima veliki poduzetnici su i banke, štedne banke, stambene štedionice, institucije za elektronički novac, društva za osiguranje i reosiguranje, leasing društva, investicijska društva, burze i sl.

Kod sastavljanja financijskih izvještaja mikro, mali i srednji poduzetnici primjenjuju pravila određena Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, a veliki poduzetnici kao i subjekti od javnog interesa primjenjuju pravila uređena Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Promatrajući veličinu poduzetnika razvrstanu prema novim kriterijima, na razini Hrvatske udio mikro poduzetnika u ukupnom broju poduzetnika u 2017. godini iznosio je 89,6%, malih poduzetnika bilo je 8,9%, srednje velikih 1,2% i velikih 0,3%. U Gradu Zagrebu 89,4% čine mikro poduzetnici, na male poduzetnike otpada također kao i na razini RH 8,9%, srednje velikih poduzetnika je 1,3% dok veliki, njih 151, čine svega 0,4% (FINA 2017.).

Glede dinamike kretanja broja poduzetnika u 2017., broj mikro poduzetnika je nešto manji, broj malih poduzetnika je porastao, a srednje velikih i velikih ostao je isti kao i prethodne godine. Broj zaposlenih kod mikro poduzetnika također je u porastu (indeks 114,9), isto kao i kod malih (indeks 103,3) i srednjih (102,7) i oni zajedno zapošljavaju 202.307 osoba odnosno 61% svih zaposlenih.

Tablica 24. Struktura poduzetnika 2011.-2017. godine, promatramo po veličini

Godina	Struktura u %				
	Ukupno	mikro	mali	srednji	veliki
2011.	100,0		98,0	1,5	0,5
2012.	100,0		98,1	1,4	0,5
2013.	100,0		98,2	1,3	0,5
2014.	100,0	89,0	9,2	1,4	0,4
2015.	100,0	88,7	9,5	1,4	0,4
2016.	100,0	89,5	8,8	1,3	0,4
2017.	100,0	89,4	8,9	1,3	0,4

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja, Osnovni financijski rezultati poduzetnika prema veličini

Ukupni prihodi mikro poduzetnika najviše su rasli i povećali su se za 34% u odnosu na 2016., malih poduzetnika također su rasli (indeks 107,5), a isto tako i srednje velikih (indeks 105,0) i velikih (indeks 106,7). Dobit razdoblja rasla je kod svih kategorija poduzetnika.

Sve četiri kategorije poduzetnika imale su pozitivan konačni financijski rezultat. Neto financijski rezultat kod mikro poduzetnika iznosio je 195 milijuna kuna, malih poduzetnika iznosio je 1.298 mil. kuna, srednje veliki poduzetnici ostvarili su konačnu dobit od 2.819 milijuna kuna, dok je kod velikih poduzetnika neto financijski rezultat iznosio 8.168 milijuna kuna.

Tablica 25. Financijski rezultati poduzetnika prema veličini u Gradu Zagrebu za 2017. godinu
iznosi u tisućama kuna

Naziv	Mikro poduzetnici		Mali poduzetnici		Srednji poduzetnici		Veliki poduzetnici	
	2017.	Indeks 2017./2016.	2017.	Indeks 2017./2016.	2017.	Indeks 2017./2016.	2017.	Indeks 2017./2016.
Ukupni prihodi	32.872.482	134,0	61.318.831	107,5	65.527.062	105,0	169.373.375	106,7
Ukupni rashodi	32.233.757	131,6	59.528.290	109,4	62.117.552	105,0	159.354.631	107,9
Dobit prije oporezivanja	3.932.849	164,6	4.879.573	99,8	4.164.364	101,3	12.165.451	99,5
Gubitak prije oporezivanja	3.294.124	140,7	2.819.032	139,2	754.855	85,7	2.146.707	170,3
Porez na dobit	443.664	104,0	762.506	95,2	590.403	96,1	1.850.206	84,2
Dobit razdoblja	3.485.095	177,3	4.114.932	100,7	3.572.615	102,2	10.236.923	101,7
Gubitak razdoblja	3.290.034	140,4	2.816.896	139,2	753.508	85,5	2.068.385	159,3
Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)	195.061	-	1.298.035	62,9	2.819.107	107,8	8.168.538	93,2

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja, Osnovni financijski rezultati poduzetnika prema veličini

Promatrajući to kroz udio u ukupnom neto financijskom rezultatu zagrebačkih poduzetnika, u 2017. godini mikro poduzetnici sudjelovali su s udjelom od 1,6%, udio malih poduzetnika bio je 10,4%, srednje velikih poduzetnika bio je 22,6%, dok preostalih visokih 65,4% pripada velikim poduzetnicima.

Tablica 26. Osnovni financijski rezultati poduzetnika Grada Zagreba prema veličini za 2017. struktura u %

Naziv	Ukupno	Mikro poduzetnici	Mali poduzetnici	Srednji poduzetnici	Veliki poduzetnici
Broj poduzetnika	100,0	89,4	8,9	1,3	0,4
Broj dobitaša	100,0	86,5	11,5	1,6	0,4
Broj gubitaša	100,0	95,4	3,7	0,6	0,3
Broj zaposlenih	100,0	21,7	20,6	18,6	39,1
Ukupni prihodi	100,0	10,0	18,6	19,9	51,5
Ukupni rashodi	100,0	10,3	18,9	19,8	51,0
Dobit prije oporezivanja	100,0	15,6	19,4	16,6	48,4
Gubitak prije oporezivanja	100,0	36,5	31,3	8,4	23,8
Porez na dobit	100,0	12,2	20,9	16,2	50,7
Dobit razdoblja	100,0	16,3	19,2	16,7	47,8
Gubitak razdoblja	100,0	36,8	31,5	8,5	23,2
Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)	100,0	1,6	10,4	22,6	65,4

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja, Osnovni financijski rezultati poduzetnika prema veličini

ZAKLJUČAK

Analizirajući financijske rezultate poslovanja poduzetnika Grada Zagreba koji su u 2017. bili obveznici izrade i predaje godišnjeg financijskog izvješća FINA-i, vidljivo je da je kod 40.120 poduzetnika bilo zaposleno 331.978 radnika koji su ostvarili 329 milijardi kuna ukupnog prihoda. Dobit razdoblja iznosila je 21 milijardi kuna, dok je gubitak razdoblja iznosio 8 milijardi kuna. Tako da je u konačnici ostvareno 12,5 milijardi kuna neto dobiti, najviše od svih županija.

Poduzetnici Grada Zagreba u 2017. investirali su 10.396 milijuna kuna i ostvarili su 43,8% ukupnih investicija poduzetnika Republike Hrvatske, a sudjeluju s udjelom od 34,3% u broju poduzetnika investitora Hrvatske.

Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom bila je kod poduzetnika u Gradu Zagrebu 16 % iznad prosjeka RH.

Usporedni pokazatelji s drugim županijama i gradovima potvrđuju da Grad Zagreb po većini pokazatelja pozitivno prednjači, ima povoljniji položaj, pa tako i dominantno značenje u hrvatskom gospodarstvu. Njegova važnost u ostvarenju ukupnih prihoda i rashoda, zatim u dobiti, a osobito u neto financijskom rezultatu, iznimno je velika na nacionalnoj razini.

U ostvarenim financijskim rezultatima evidentna je dominantna uloga velikih poduzetnika, iako čine svega 0,4% zagrebačkih poduzetnika. Glavnina poduzetnika u privatnom je sektoru (99,3%), a u strukturi djelatnosti prema ostvarenom ukupnom prihodu najveći je udio prema djelatnosti činila trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala trgovine, zatim prerađivačka industrija te opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizaciji, a taj isti poredak je i kod ostvarene neto dobiti.

Prema veličini poduzetnika u Gradu Zagrebu najveći je udio mikro i malih poduzetnika koji zajedno čine 98,3% poduzetnika, a u ostvarenim investicijama pretežit je udio velikih poduzetnika (70,7%), kao i u strukturi neto financijskog rezultata gdje također pretežu veliki poduzetnici.

PRILOG

Tablica 1. Pregled osnovnih financijski pokazatelja poslovanja poduzetnika Grada Zagreba 2016. i 2017. godine

Tablica 2. Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika po djelatnostima u Gradu Zagrebu 2016. i 2017. godine

Tablica 3. Osnovni financijski rezultati poduzetnika Grada Zagreba prema veličini za 2016. i 2017. godinu

Tablica 4. Poduzetnici Grada Zagreba prema veličini i djelatnosti 2016. i 2017. godine

Tablica 5. Izdaci za istraživanje i razvoj te investicije u novu dugotrajnu materijalnu imovinu u Gradu Zagrebu 2017. godine, prema veličini - usporedba s RH

Tablica 6. Osnovni financijski rezultati poduzetnika prema oblicima vlasništva 2016. i 2017. godine

Tablica 1. Pregled osnovnih financijskih pokazatelja poslovanja poduzetnika Grada Zagreba 2016 i 2017. godine

u tisućama kuna

	Ukupno svi poduzetnici			
	2016.	2017.	Indeks 2017./2016.	Udio u RH 2017. (u %)
Broj poduzetnika	38.127	40.120	105,2	33,4
Broj zaposlenih	315.129	331.978	105,3	37,6
Ukupni prihodi	302.649.212	329.091.750	108,7	48,5
Ukupni rashodi	285.543.682	312.964.231	109,6	48,2
Dobit prije oporezivanja	23.613.049	25.142.237	106,5	52,0
Gubitak prije oporezivanja	6.507.519	9.014.717	138,5	46,2
Porez na dobit	4.039.404	3.646.779	90,3	54,1
Dobit nakon oporezivanja	19.611.769	21.409.563	109,2	51,7
Gubitak nakon oporezivanja	6.545.642	8.928.823	136,4	45,8
Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)	13.066.127	12.480.741	95,5	57,0
Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom u kunama	6.012	6.231	103,6	116,0 (indeks)
Investicije u novu dugotrajnu imovinu	9.749.147	10.396.927	106,6	43,8

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Tablica 2. Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika po djelatnostima u Gradu Zagrebu 2016. i 2017. godine

u tisućama kuna

Djelatnost		Broj poduzetnika 2017.	Ukupni prihodi			Dobit razdoblja			Gubitak razdoblja			Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)		
			2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	352	3.087.939	3.246.678	105,1	221.857	174.554	78,7	16.237	183.244	>>100	205.620	-8.690	-
B	Rudarstvo i vađenje	28	2.038.802	2.048.628	100,5	117.726	97.885	83,1	508.922	58.933	11,6	-391.197	38.952	-
C	Prerađivačka industrija	3.434	54.046.446	59.380.175	109,9	2.926.700	3.947.543	134,9	368.581	1.201.407	326,0	2.558.119	2.746.136	107,3
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	221	27.481.625	28.804.540	104,8	2.861.799	2.144.980	75,0	86.820	160.134	184,4	2.774.979	1.984.846	71,5
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	115	2.181.359	2.768.806	126,9	247.692	378.990	153,0	60.239	27.239	45,2	187.452	351.751	187,6
F	Građevinarstvo	3.453	17.491.808	18.535.137	106,0	1.450.548	1.495.826	103,1	965.630	1.264.014	130,9	484.918	231.812	47,8
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	9.994	112.640.548	124.017.557	110,1	3.820.044	4.518.591	118,3	1.376.801	1.605.197	116,6	2.443.243	2.913.394	119,2
H	Prijevoz i skladištenje	1.060	12.697.158	13.771.617	108,5	896.769	969.850	108,1	194.501	177.172	91,1	702.269	792.678	112,9
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	2.433	4.468.838	5.008.138	112,1	410.251	425.702	103,8	326.867	343.285	105,0	83.384	82.418	98,8
J	Informacije i komunikacije	3.195	26.120.392	27.520.286	105,4	2.170.630	2.312.209	106,5	243.783	441.841	181,2	1.926.846	1.870.368	97,1
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	211	3.523.543	3.920.747	111,3	637.829	838.133	131,4	25.324	115.489	456,1	612.505	722.644	118,0
L	Poslovanje nekretninama	1.584	8.324.836	8.176.615	98,2	900.507	587.473	65,2	693.709	1.759.304	253,6	206.797	-1.171.831	-
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9.047	17.927.691	19.469.802	108,6	2.088.857	2.488.119	119,1	871.576	816.863	93,7	1.217.281	1.671.256	137,3
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1.847	4.893.975	5.744.544	117,4	250.805	256.398	102,2	572.775	157.018	27,4	-321.971	99.380	-
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	29	62.500	64.004	102,4	6.152	4.919	80,0	40	6	15,5	6.113	4.913	80,4
P	Obrazovanje	581	654.716	679.078	103,7	40.572	50.781	125,2	7.981	9.329	116,9	32.591	41.452	127,2
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	544	1.379.084	1.518.211	110,1	111.198	118.324	106,4	16.840	24.204	143,7	94.358	94.120	99,7

Nastavak tablice

Djelatnost		Broj poduzetnika 2017.	Ukupni prihod			Dobit razdoblja			Gubitak razdoblja			Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)		
			2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	508	2.181.061	2.866.003	131,4	334.215	481.925	144,2	169.066	543.190	321,3	165.149	-61.265	-
S	Ostale uslužne djelatnosti	1.381	1.391.226	1.477.958	106,2	96.823	86.400	89,2	37.908	36.579	96,5	58.915	49.821	84,6
	Nepoznati razred djelatnosti	103	55.666	73.227	131,5	20.797	30.962	148,9	2.042	4.375	214,3	18.755	26.587	141,8
	Ukupno	40.120	302.649.212	329.091.750	108,7	19.611.769	21.409.563	109,2	6.545.642	8.928.823	136,4	13.066.127	12.480.741	95,5

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Tablica 3. Osnovni financijski rezultati poduzetnika Grada Zagreba prema veličini za 2016. i 2017. godinu

u tisućama kuna

Opis	UKUPNO SVE VELIČINE			Mikro			Mali			Srednje veliki			Veliki		
	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks
Broj poduzetnika		40.120	-		35.854	-		3.605	-		510	-		151	-
Broj dobिताša	24.850	27.274	109,8	21.118	23.596	111,7	3.164	3.125	98,8	439	433	98,6	129	120	93,0
Broj gubitaša	11.125	12.846	115,5	10.652	12.258	115,1	386	480	124,4	67	77	114,9	20	31	155,0
Broj zaposlenih	315.129	331.978	105,3	62.838	72.184	114,9	66.076	68.240	103,3	60.188	61.783	102,7	126.027	129.771	103,0
Ukupni prihodi	302.649.212	329.091.750	108,7	24.539.167	32.872.482	134,0	57.047.172	61.318.831	107,5	62.393.014	65.527.062	105,0	158.669.859	169.373.375	106,7
Ukupni rashodi	285.543.682	312.964.231	109,6	24.490.326	32.233.757	131,6	54.183.902	59.258.290	109,4	59.163.771	62.117.552	105,0	147.705.683	159.354.631	107,9
Dobit prije oporezivanja	23.613.049	25.142.237	106,5	2.389.887	3.932.849	164,6	4.887.975	4.879.573	99,8	4.110.285	4.164.364	101,3	12.224.902	12.165.451	99,5
Gubitak prije oporezivanja	6.507.519	9.014.717	138,5	2.341.046	3.294.124	140,7	2.024.704	2.819.032	139,2	881.042	754.855	85,7	1.260.726	2.146.707	170,3
Porez na dobit	4.039.404	3.646.779	90,3	426.445	443.664	104,0	801.152	762.506	95,2	614.223	590.403	96,1	2.197.583	1.850.206	84,2
Dobit razdoblja	19.611.769	21.409.563	109,2	1.965.417	3.485.095	177,3	4.085.115	4.114.932	100,7	3.496.266	3.572.615	102,2	10.064.971	10.236.923	101,7
Gubitak razdoblja	6.545.642	8.928.823	136,4	2.343.021	3.290.034	140,4	2.022.997	2.816.896	139,2	881.246	753.508	85,5	1.298.379	2.068.385	159,3
Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)	13.066.127	12.480.741	95,5	-377.604	195.061	-	2.062.118	1.298.035	62,9	2.615.020	2.819.107	107,8	8.766.593	8.168.538	93,2
Neto plaće i nadnice	22.735.651	24.821.178	109,2	2.841.952	3.493.475	122,9	4.515.020	5.001.894	110,8	4.510.048	4.906.490	108,8	10.868.630	11.419.319	105,1
Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom	6.012	6.231	103,6	3.769	4.033	107,0	5.694	6.108	107,3	6.244	6.618	106,0	7.187	7.333	102,0
A. Potraživanja za upisani a neuplaćeni kapital	36.924	45.707	123,8	28.091	33.532	119,4	8.832	12.174	137,8	1	1	100,0	0	0	-
B. Dugotrajna imovina	404.216.234	412.852.072	102,1	37.469.519	42.848.842	114,4	42.765.011	43.409.640	101,5	32.545.118	32.369.335	99,5	291.436.586	294.224.254	101,0
C. Kratkotrajna imovina	169.955.560	175.490.025	103,3	33.296.448	37.133.339	111,5	34.686.252	36.868.225	106,3	26.991.304	28.148.207	104,3	74.981.556	73.340.255	97,8
D. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	4.636.712	5.307.158	114,5	867.058	992.336	114,4	1.154.763	1.274.756	110,4	696.150	946.803	136,0	1.918.740	2.093.263	109,1
F. UKUPNA AKTIVA = UKUPNA PASIVA	578.845.429	593.694.962	102,6	71.661.117	81.008.048	113,0	78.614.858	81.564.796	103,8	60.232.573	61.464.346	102,0	368.336.882	369.657.772	100,4
A. Kapital i rezerve	257.458.089	266.972.982	103,7	11.433.059	13.236.060	115,8	22.148.715	23.506.048	106,1	22.547.438	23.749.196	105,3	201.328.876	206.481.679	102,6
B. Rezerviranja	10.563.593	10.991.717	104,1	525.409	604.698	115,1	897.814	946.826	105,5	1.691.286	1.697.454	100,4	7.449.084	7.742.739	103,9
C. Dugoročne obveze	142.454.508	146.286.665	102,7	21.619.793	23.688.144	109,6	25.014.462	27.603.687	110,4	15.100.113	14.118.871	93,5	80.720.141	80.875.963	100,2
D. Kratkoročne obveze	147.936.430	148.383.689	100,3	33.683.440	38.897.453	115,5	28.699.806	27.431.896	95,6	19.062.081	19.819.232	104,0	66.491.103	62.235.107	93,6
E. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	20.432.809	21.059.909	103,1	4.399.416	4.581.693	104,1	1.854.060	2.076.338	112,0	1.831.655	2.079.593	113,5	12.347.678	12.322.284	99,8

Nastavak tablice

Opis	UKUPNO SVE VELIČINE			Mikro			Mali			Srednje veliki			Veliki		
	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks
Broj poduzetnika tekuća godina		40.120	-		35.854	-		3.605	-		510	-		151	-
Broj izvoznika	7.136	7.976	111,8	4.870	5.647	116,0	1.788	1.851	103,5	367	366	99,7	111	112	100,9
Broj uvoznika	5.616	6.643	118,3	3.851	4.784	124,2	1.393	1.488	106,8	276	273	98,9	96	98	102,1
Izvoz	45.870.787	52.558.314	114,6	2.697.153	3.626.117	134,4	9.581.201	11.291.012	117,8	10.927.084	11.544.350	105,6	22.665.349	26.096.834	115,1
Uvoz	57.174.989	65.443.223	114,5	1.991.568	3.020.203	151,6	8.408.425	10.378.727	123,4	13.267.596	13.593.762	102,5	33.507.400	38.450.531	114,8
Trgovinski saldo	-11.304.203	-12.884.909	114,0	705.585	605.914	85,9	1.172.776	912.285	77,8	-2.340.512	-2.049.412	87,6	-10.842.052	-12.353.697	113,9
Broj poduzetnika tekuća godina		40.120	-		35.854	-		3.605	-		510	-		151	-
Broj investitora	3.999	4.185	104,7	2.644	2.837	107,3	1.000	1.010	101,0	253	236	93,3	102	102	100,0
Broj poduzetnika bez investicija	31.976	35.935	112,4	29.126	33.017	113,4	2.550	2.595	101,8	253	274	108,3	47	49	104,3
Investicije u novu dugotrajnu imovinu	9.749.147	10.396.927	106,6	560.198	918.437	163,9	739.388	860.621	116,4	1.182.589	1.262.104	106,7	7.266.971	7.355.764	101,2

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Tablica 4. Poduzetnici Grada Zagreba prema veličini i djelatnosti 2016. i 2017. godine

u tisućama kuna

Djelatnost		Ukupno svi poduzetnici				Mikro poduzetnici				Mali poduzetnici				Srednje veliki poduzetnici				Veliki poduzetnici			
		Broj podu-ze-tnika	Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada			Broj podu-ze-tnika	Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada			Broj podu-ze-tnika	Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada			Broj podu-ze-tnika	Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada			Broj podu-ze-tnika	Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada		
			2016.	2017.	Indeks		2016.	2017.	Indeks		2016.	2017.	Indeks		2016.	2017.	Indeks		2016.	2017.	Indeks
O	SUBJEKTI BEZ DJELATNOSTI	103	26	37	142,3	102	25	36	144,0	1	1	1	100,0								
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	352	8.294	8.429	101,6	321	378	471	124,6	24	229	235	102,6	6	386	382	99,0	1	7.301	7.341	100,5
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	28	2.050	1.840	89,8	18	23	22	95,7	5	113	104	92,0	3	105	115	109,5	2	1.809	1.599	88,4
C	PRERADIVAČKA INDUSTRIJA	3.434	48.402	49.546	102,4	2.853	6.486	7.312	112,7	465	10.171	10.438	102,6	91	11.448	11.419	99,7	25	20.297	20.377	100,4
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	221	12.189	12.278	100,7	178	105	124	118,1	23	118	112	94,9	11	246	241	98,0	9	11.720	11.801	100,7
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	115	2.590	2.778	107,3	91	157	185	117,8	15	284	302	106,3	6	842	877	104,2	3	1.307	1.414	108,2
F	GRAĐEVINARSTVO	3.453	21.052	23.076	109,6	3.091	6.587	7.540	114,5	314	6.011	6.210	103,3	34	2.561	2.441	95,3	14	5.893	6.885	116,8
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	9.994	71.185	75.516	106,1	8.451	13.218	14.581	110,3	1.301	17.306	17.781	102,7	193	16.442	17.176	104,5	49	24.219	25.978	107,3
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	1.060	26.904	27.316	101,5	913	1.729	1.948	112,7	121	2.654	2.840	107,0	17	1.892	2.150	113,6	9	20.629	20.378	98,8
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	2.433	13.302	15.289	114,9	2.251	5.342	6.968	130,4	165	4.305	4.308	100,1	15	2.424	2.574	106,2	2	1.231	1.439	116,9
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	3.195	25.260	26.752	105,9	2.879	4.820	5.512	114,4	261	5.279	5.590	105,9	37	3.330	3.470	104,2	18	11.831	12.180	102,9
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	211	5.117	5.175	101,1	187	359	410	114,2	14	62	59	95,2	4	1.074	1.092	101,7	6	3.622	3.614	99,8
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	1.584	11.195	12.124	108,3	1.420	1.211	1.575	130,1	150	902	894	99,1	12	965	1.116	115,6	2	8.117	8.539	105,2

Nastavak tablice

Djelatnost		Ukupno svi poduzetnici				Mikro poduzetnici				Mali poduzetnici				Srednje veliki poduzetnici				Veliki poduzetnici			
		Broj podu-ze-tnika	Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada			Broj podu-ze-tnika	Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada			Broj podu-ze-tnika	Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada			Broj podu-ze-tnika	Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada			Broj podu-ze-tnika	Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada		
			2016.	2017.	Indeks		2016.	2017.	Indeks		2016.	2017.	Indeks		2016.	2017.	Indeks		2016.	2017.	Indeks
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	9.047	28.155	30.005	106,6	8.531	13.744	15.091	109,8	462	8.672	8.975	103,5	48	4.135	4.159	100,6	6	1.604	1.780	111,0
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	1.847	23.829	24.681	103,6	1.698	2.793	3.673	131,5	129	5.767	6.003	104,1	19	12.121	12.055	99,5	1	3.148	2.950	93,7
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	29	260	264	101,5	26	34	36	105,9	3	226	228	100,9								
P	OBRAZOVANJE	581	2.377	2.444	102,8	546	1.505	1.543	102,5	34	813	829	102,0	1	59	72	122,0				
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	544	3.948	4.333	109,8	488	1.465	1.746	119,2	51	1.430	1.527	106,8	4	576	582	101,0	1	477	478	100,2
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	508	5.487	6.074	110,7	469	503	658	130,8	31	1.029	1.084	105,3	5	1.133	1.314	116,0	3	2.822	3.018	106,9
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1.381	3.507	4.021	114,7	1.341	2.354	2.753	116,9	36	704	720	102,3	4	449	548	122,0				
	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	40.120	315.129	331.978	105,3	35.854	62.838	72.184	114,9	3.605	66.076	68.240	103,3	510	60.188	61.783	102,7	151	126.027	129.771	103,0

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Tablica 5. Izdaci za istraživanje i razvoj te investicije u novu dugotrajnu materijalnu imovinu u Gradu Zagrebu 2017 godine, prema veličini usporedba s RH u kunama

Opis		Republika Hrvatska			Grad Zagreb		
		Broj	Izdaci za razvoj	Investicije	Broj	Izdaci za razvoj	Investicije
1	Mikro poduzetnici	107.635	275.691.784	2.636.929.409	35.854	183.635.214	918.437.254
2	Mali poduzetnici	10.717	181.103.072	3.550.030.398	3.605	93.772.722	860.620.927
3	Srednje veliki poduzetnici	1.400	345.781.039	4.978.758.949	510	208.853.963	1.262.104.216
4	Veliki poduzetnici	329	235.089.480	12.556.949.038	151	81.294.129	7.355.764.168
5	Ukupno svi poduzetnici	120.081	1.037.665.375	23.722.667.794	40.120	567.556.028	10.396.926.565

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Tablica 6. Osnovni financijski rezultati poduzetnika prema oblicima vlasništva 2016. i 2017. godine

u tisućama kuna

	Ukupno svi oblici vlasništva			Državno vlasništvo			Privatno vlasništvo			Mješovito vlasništvo			Zadružno vlasništvo		
	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks
Broj poduzetnika		40.120	-		140	-		39.854	-		42	-		84	-
Broj dobitaša	24.850	27.274	109,8	94	104	110,6	24.674	27.090	109,8	24	19	79,2	58	61	105,2
Broj gubitaša	11.125	12.846	115,5	34	36	105,9	11.049	12.764	115,5	17	23	135,3	25	23	92,0
Broj zaposlenih	315.129	331.978	105,3	62.426	63.031	101,0	229.017	245.796	107,3	53	48	90,6	23.633	23.103	97,8
Ukupni prihodi	302.649.212	329.091.750	108,7	44.390.248	44.915.668	101,2	224.342.924	246.423.871	109,8	31.174	29.001	93,0	33.884.866	37.723.211	111,3
Ukupni rashodi	285.543.682	312.964.231	109,6	39.613.192	41.440.624	104,6	214.391.346	237.729.041	110,9	31.511	28.973	91,9	31.507.634	33.765.592	107,2
Dobit prije oporezivanja	23.613.049	25.142.237	106,5	5.084.558	3.692.821	72,6	15.639.744	17.149.251	109,7	1.014	788	77,7	2.887.734	4.299.378	148,9
Gubitak prije oporezivanja	6.507.519	9.014.717	138,5	307.501	217.777	70,8	5.688.165	8.454.422	148,6	1.350	760	56,3	510.502	341.758	66,9
Porez na dobit	4.039.404	3.646.779	90,3	779.807	466.026	59,8	2.464.993	2.415.790	98,0	216	70	32,2	794.387	764.894	96,3
Dobit razdoblja	19.611.769	21.409.563	109,2	4.301.062	3.226.078	75,0	13.201.899	14.672.249	111,1	797	718	90,1	2.108.011	3.510.517	166,5
Gubitak razdoblja	6.545.642	8.928.823	136,4	303.812	217.061	71,4	5.715.314	8.393.210	146,9	1.350	760	56,3	525.166	317.792	60,5
Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)	13.066.127	12.480.741	95,5	3.997.250	3.009.018	75,3	7.486.585	6.279.039	83,9	-553	-42	7,6	1.582.845	3.192.726	201,7
Neto plaće i nadnice	22.735.651	24.821.178	109,2	5.057.248	5.245.450	103,7	15.481.667	17.411.226	112,5	2.739	2.511	91,7	2.193.997	2.161.990	98,5
Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom	6.012	6.231	103,6	6.751	6.935	102,7	5.633	5.903	104,8	4.306	4.360	101,3	7.736	7.798	100,8
A. Potraživanja za upisani a neuplaćeni kapital	36.924	45.707	123,8	0	0	-	35.921	44.704	124,5	0	0	-	1.003	1.003	100,0
B. Dugotrajna imovina	404.216.234	412.852.072	102,1	222.904.475	222.723.814	99,9	142.386.288	150.916.771	106,0	28.635	27.849	97,3	38.896.835	39.183.638	100,7
C. Kratkotrajna imovina	169.955.560	175.490.025	103,3	27.275.332	25.937.999	95,1	125.470.079	133.260.924	106,2	42.939	43.156	100,5	17.167.209	16.247.947	94,6
D. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	4.636.712	5.307.158	114,5	614.912	886.063	144,1	3.673.551	4.059.668	110,5	6.208	5.152	83,0	342.042	356.275	104,2
F. UKUPNA AKTIVA = UKUPNA PASIVA	578.845.429	593.694.962	102,6	250.794.719	249.547.876	99,5	271.565.839	288.282.067	106,2	77.783	76.157	97,9	56.407.089	55.788.862	98,9
A. Kapital i rezerve	257.458.089	266.972.982	103,7	144.299.183	145.422.501	100,8	78.492.149	84.734.335	108,0	15.199	14.767	97,2	34.651.558	36.801.379	106,2
B. Rezerviranja	10.563.593	10.991.717	104,1	2.725.256	2.884.663	105,8	3.733.471	3.974.836	106,5	344	374	108,7	4.104.522	4.131.844	100,7

Nastavak tablice

	Ukupno svi oblici vlasništva			Državno vlasništvo			Privatno vlasništvo			Mješovito vlasništvo			Zadružno vlasništvo		
	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks	2016.	2017.	Indeks
C. Dugoročne obveze	142.454.508	146.286.665	102,7	64.115.290	65.675.573	102,4	73.892.306	76.366.322	103,3	21.150	19.880	94,0	4.425.762	4.224.890	95,5
D. Kratkoročne obveze	147.936.430	148.383.689	100,3	28.438.744	24.583.718	86,4	106.764.818	113.609.351	106,4	36.105	36.766	101,8	12.696.763	10.153.854	80,0
E. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	20.432.809	21.059.909	103,1	11.216.245	10.981.420	97,9	8.683.095	9.597.223	110,5	4.985	4.370	87,7	528.483	476.896	90,2
Broj poduzetnika tekuća godina		40.120	-		140	-		39.854	-		42	-		84	-
Broj izvoznika	7.136	7.976	111,8	41	42	102,4	7.056	7.894	111,9	4	3	75,0	35	37	105,7
Broj uvoznika	5.616	6.643	118,3	29	31	106,9	5.548	6.574	118,5	4	4	100,0	35	34	97,1
Izvoz	45.870.787	52.558.314	114,6	2.247.667	2.217.941	98,7	33.846.191	38.756.430	114,5	108	103	95,3	9.776.820	11.583.841	118,5
Uvoz	57.174.989	65.443.223	114,5	2.575.873	3.219.463	125,0	43.296.784	48.842.806	112,8	2.067	2.917	141,1	11.300.266	13.378.037	118,4
Trgovinski saldo	-11.304.203	-12.884.909	114,0	-328.205	-1.001.522	305,2	-9.450.593	-10.086.377	106,7	-1.959	-2.814	143,7	-1.523.445	-1.794.196	117,8
Broj poduzetnika tekuća godina		40.120	-		140	-		39.854	-		42	-		84	-
Broj investitora	3.999	4.185	104,7	60	62	103,3	3.906	4.092	104,8	0	0	-	33	31	93,9
Broj poduzetnika bez investicija	31.976	35.935	112,4	68	78	114,7	31.817	35.762	112,4	41	42	102,4	50	53	106,0
Investicije u novu dugotrajnu imovinu	9.749.147	10.396.927	106,6	3.286.482	3.173.118	96,6	4.381.486	5.034.681	114,9	0	0	-	2.081.179	2.189.127	105,2

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja